

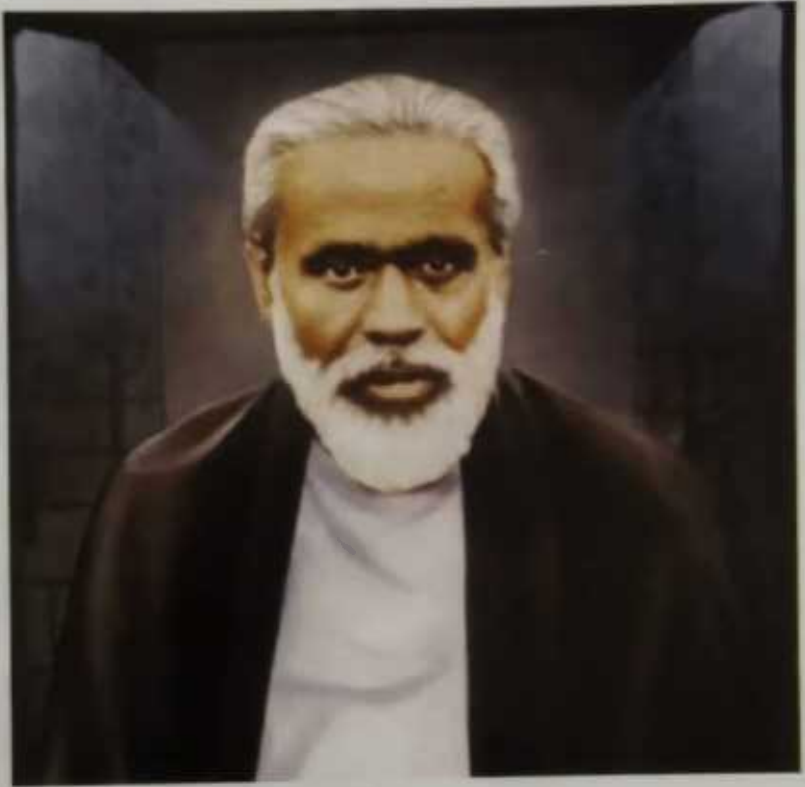
ಸತ್ಯೋದಯ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲ :

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ :

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ. ಅ. ಸರ್ನಾಡ

ಸಮರ್ಥ ಸದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಜಿ ಪುಹಾರಾಜ (ಲಾಲಾಜಿ)
ಫಲಿತಹಾರ್‌ಗಡ್

ಸದ್ಗುರು ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಜಿ ಮಹಾರಾಜ (ಬಾಬೂಜಿ)
ಶಾಹಜಹಾನಪುರ

ಸತ್ಯೋದಯ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲ :
ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ :
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ. ಆ. ಸರ್ನಾಡ

ಯೋಗಾಶ್ರಮ ಕಮಿಟಿ

53, ಬನಶಂಕರಿ ನಗರ, ಕೆಲಗೇರಿ ರಸ್ತೆ
ಧಾರವಾಡ - 580 008

ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಕ್ಷೋಸ್ಕರ ಮಾತ್ರ (ನಿಃಶುಲ್ಕ)

ಬದನೆಯ ಮುದ್ರಣ : 1998

ಆರನೆಯ ಮುದ್ರಣ : 26, ಜನವರಿ 2023, ವಸಂತ ಪಂಚಮಿ

ಪ್ರಾಯೋಜಕರು :

ಯೋಗಾಶ್ರಮ ಕಮಿಟಿ, ಧಾರವಾಡ

53, ಬನಶಂಕರಿ ನಗರ, ಕೆಲಗೇರಿ ರಸ್ತೆ

ಧಾರವಾಡ - 580 008

ದೂರವಾಣಿ : 0836-2774670

ಮುದ್ರಕರು :

ರವೀಂದ್ರ ಆಳವಾಡಿ

ಮನೋಹರ ಮುದ್ರಣಾಲಯ

ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಧಾರವಾಡ - 580 008

ದೂರವಾಣಿ : 0836-2790030

ಮೊಬೈಲ್ : 91412 01170

ಅರ್ಪಣೆ

ನನ್ನ ಗುರುಬಂಧುಗಳಾದ

ದಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ್ವರ ಪ್ರಸಾದ ಮಿಶ್ರ
ಇವರಿಗೆ

- ರಾಮಚಂದ್ರ

Left Blank

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಈ ಕಿರು ಹೊತ್ತಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಲೇಖಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲೇಖಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾ ರಾಮಚಂದ್ರಜಿಯವರು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮಿಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಚಿಂತೆ, ಹೊಣೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ದೇಹವು ನಾಜೂಕಾಗಿದ್ದು ತೀರ ನಿರಾಡಂಬರ ಜೀವಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ನನ್ನ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳೂ ಅವರಲ್ಲಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತೀರ ವಿರಳವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಅವರಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರು ರಾಜಯೋಗದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭವಾದ ಸಹಜಮಾರ್ಗವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅವರ 'Efficacy of Rajayoga in the light of Sahaj Marg' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಅಭ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಯೌಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಿಯ ಎಲ್ಲ ಆಂತರಿಕ ತೊಡಕುಗಳೂ ದೂರವಾಗಿ ಚಕ್ರಗಳ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ದಾರಿಯು ಸುಗಮವಾಗುವುದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬರೆದುದರ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಧನದ ಸತ್ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಗುರುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ - ಇವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ವಿಫಲವಾಗಬಹುದು.

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ರಾಜಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯುಳ್ಳವರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಉಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ರಾಜಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವುದು. ಆ ಉಪದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಲಿ, ಅವು ನೀತಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿಯಮಗಳೆಂದು ನಂಬುವುದರಿಂದಾಗಲಿ ನಾವು ಬಹು ದೂರ ಹೋಗಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಅವೇ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಸ್ವತಃ ಮನಗಂಡು ತನ್ನ ಜೀವನದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಅದೇಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದು. ಇದು ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ವತಃ ತನಗೇ ಅವುಗಳ ಅರಿವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ದೈವೀ ನಿರ್ದೇಶಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವವು. ಇಂಥವನು ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಡೆಗಾಗಲಿ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖದ ಕಡೆಗಾಗಲಿ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಆತನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಸುಳಿಯದು. ಆತನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೇ ಹಲವು ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ನಾನು ಲೇಖಕರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವೆನು; ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಉಪಯುಕ್ತ ಗುಣಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವವು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾದ ವಿಷಯಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲೆವು ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿಯ ಸಂತೋಷಜನಕ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಕ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉನ್ನತ ಯೌಗಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಶಕ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿರುವರು, ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ತುಂಬ ಅಧೈರ್ಯಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕ ಲಕ್ಷಣವಾದ

ವೈರಾಗ್ಯವು, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಪರಿವ್ರಾಜಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿಂದಲೂ ಉಪದೇಶಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ; ಆದರೆ ವಸ್ತುತಃ ಹೀಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಕರಾಜನ ಜೀವನವು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈರಾಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಿರಲು ಶಕ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ದೇವರು ನಿರ್ವಿಶೇಷ ಶೂನ್ಯನೂ ಎಲ್ಲ ಗುಣ-ಶಕ್ತಿ-ಕ್ರಿಯಾರಹಿತನೂ ಆಗಿರುವನೆಂಬ ಲೇಖಕರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗಿನ ಸಾಹಸಪೂರ್ಣ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯವಸ್ತುವು ಶುದ್ಧವೂ ಸರಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಧರ್ಮದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, “ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಧರ್ಮವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮಾತ್ರ.” ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ ಮುಕ್ತಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮವನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಕಳಚುವುದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಾರವಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯದ ಬಗೆಗಿರುವ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೀರ ಹೊರಗಿನ ವೃತ್ತವು ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸ್ಥೂಲತಮ ರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಮೂಲ ಆಧಾರವು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ವೃತ್ತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಯು ಮನುಷ್ಯನು ಮುಟ್ಟಬಹುದಾದ ತುತ್ತುದಿಯ ಬಿಂದುವಿನ ವರೆಗಿನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

‘ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ’ ಎಂಬ ಕೊನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲದ ಬಗೆಗಿನ ಲೇಖಕರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯೊಬ್ಬನ ಭವಿಷ್ಯ ಕಥನವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಯು ನಿಸರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾದ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದಂತೆಯೇ ಭೂತ-ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗತಿಯೂ ಆತನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಆತನು ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಮತದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಈ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಎಂ. ಎಲ್. ಚತುರ್ವೇದಿ
ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ, ಹೈಕೋರ್ಟ್, ಅಲಹಾಬಾದ

ಅನುವಾದಕನ ಮಾತು

ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಜಿ ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ 'Reality at Dawn' ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ದೂರಾನ್ವಯ ಮುಂತಾದವು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಓದುಗರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೂಲವನ್ನೇ ನೋಡಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಬೇಕು.

ನನ್ನ ಗುರುಬಂಧುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಎಷ್ಟೋ ಉಪಯುಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅನುವಾದದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಬರುವ ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ವಿನೀತ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ತಮ್ಮ 'ಪ್ರದೀಪ'ದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಅನುಭಾವ ಮಾರ್ಗದ ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯು ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಧಾರವಾಡ

ಶ್ರೀ. ಅ. ಸರ್ನಾಡ

20-5-62

ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೆಡೆ ಒಂದೆರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಿಷನ್ನಿನ ಬೋಧಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ ರೂಪವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಓದುಗರಿಗೆ ತುಂಬ ಉಪಯುಕ್ತವಾದೀತೆಂದು ಎಣಿಕೆ.

ಕಲ್ಕುರ್ಗಿ
20-6-69

ಶ್ರೀ. ಅ. ಸರ್ನಾಡ

ಮೂರನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು

ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಮುಗಿದುಹೋದ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯುಳ್ಳ ಓದುಗರು ಎಂದಿನಂತೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವರೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ ಸಂವತ್ಸರ,
ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ಪಾಡ್ಯಮಿ

ಶ್ರೀ. ಅ. ಸರ್ನಾಡ

ಪರಿವಿಡಿ

	ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	v
	ಅನುವಾದಕನ ಮಾತು	ix
ಅಧ್ಯಾಯ 1	ಧರ್ಮ	1
ಅಧ್ಯಾಯ 2	ಜೀವನದ ಗುರಿ	13
ಅಧ್ಯಾಯ 3	ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು	22
ಅಧ್ಯಾಯ 4	ಗುರು	38
ಅಧ್ಯಾಯ 5	ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿ	55
ಅಧ್ಯಾಯ 6	ಶ್ರದ್ಧೆ	68
ಅಧ್ಯಾಯ 7	ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆ	74
ಅಧ್ಯಾಯ 8	ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣ	81
ಅಧ್ಯಾಯ 9	ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ	88
ಅಧ್ಯಾಯ 10	ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ	102
ಅನುಬಂಧ	ಬೋಧಚಿಹ್ನೆ	106

Left Blank

ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಧರ್ಮ

ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಉದಯವಾದಂದಿನಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು, ಬಾಹ್ಯ ದೃಶ್ಯಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಮೂಲಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದರ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಿಂದು ಧರ್ಮದ ಜನನ. ಪೂಜಕನು ಸ್ವರ್ಗದ ಶಾಶ್ವತಾನಂದವನ್ನಾಗಲಿ ಇಂತಹ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನಾಗಲಿ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ಧೈಯವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಯಾ ಹಿರಿಯ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಧರ್ಮಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದು ಪರಿಸರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿ ಜೀವನವೇ ಮೂಲತಃ ಮಾರ್ಪಟ್ಟ ನಂತರವೂ ಅವೇ ಹಳೆಯ ಸ್ವರೂಪಗಳಿಗೂ ತತ್ವಗಳಿಗೂ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವರೂಪವಷ್ಟೇ ಉಳಿದಿದ್ದು ಅಂತಃಸತ್ತ್ವ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಸಾಧನವು ಜಟಿಲವಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿನ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಗತಕಾಲದ ಅವಶೇಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಮೃತರ ಅಸ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ನಾವು ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಗೋರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಗಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವುದನ್ನುಳಿದು ನಾವು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಸತ್ಯವು ಅಳಿದುಹೋಗಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಬಾಹ್ಯರೂಪಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇವಿಷ್ಟೇ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನೇ ಸತ್ಯತೆಯ ಸೋಂಕು ಸಹ ಇಲ್ಲದ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯಿಂದಲೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲೂ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸತ್ಯತೆಯಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂಬಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ವಿರೂಪಗೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಮತಾಂಧತೆ ಮತ್ತು ದುರಾಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಿತವಾಗಿದ್ದು ದುದೈವದಿಂದ ಇದೇ ಇಂದಿನ ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾಯಿಸ್ವರೂಪವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ಕುರುಡು ನಂಬುಗೆಯು ಸತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಡುವುದಲ್ಲದೆ, ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗದಂತೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಪೂಜೆಪುನಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆಯನ್ನಿಡುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕಾರದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ಸರ್ಯ-ಕಲಹಗಳುಂಟಾಗಿವೆ.

ಭಾರತವು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸ್ವ-ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಆತ್ಮಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅಭಾವವೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗಿದೆ. ವಾತಾವರಣವೆಲ್ಲ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಕಟ್ಟಡವೆಲ್ಲ ಇದೇ ಅಡಿಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಮತವೈಷಮ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅಧಃಪತನದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ಜಾತಿಗಳು ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಈ ಜಾತಿಗಳು ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ರಚಿತವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಸಮಾಜಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜವು ಉಳಿದ ಸಮಾಜಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಉಳಿದವುಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಮಾಜವೆಲ್ಲ ಶೈಥಿಲ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿದೆ. ಈ ಅನಿಷ್ಟವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ನಿಂತುಹೋಗುವ ಸಮಯವು ಒದಗಿಬಂದಿದೆ. ನಿಸರ್ಗವು ಈ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಗಿದೆ. ಕಾಲನ ಕುಠಾರವು ನಿಷ್ಕರುಣವಾದುದು. ಈ ಮಾತು, ಜಾತಿದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವವರಿಗೂ ಮತದ್ವೇಷ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಿಗೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿ. ಅವರು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಭಗವದಿಚ್ಛೆಯು ನೆರವೇರಿಯೇ ತೀರುವುದು. ಕಲುಷಿತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಅನಿಷ್ಟ-ಅದೇಕೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ

ಮಾರಕವಾದ ವಿಷವಾಗಿದೆ. ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಲೋಪಗೊಳಿಸಿ ಆತನನ್ನು ತನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೇ ಬಂಧಿತನನ್ನಾಗಿಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಸಂಕುಚಿತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಾಶೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕಲುಷಿತ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಅನ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅದು ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಸುಳ್ಳು ಭಾವನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ನೀವು ಪೋಷಿಸಿದರೆ ಈಗಿರುವ ಅಹಂಕಾರದ ಸರಪಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಚೋಡಿಸಿದಂತಾಗುವುದು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನೀವು ಸತ್ಯದಿಂದ ಬಹುದೂರ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಅನಂತದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಅಸಂಭವವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಆಧಾರವಾದ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮವು ಮಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೀವೇಶ್ವರನನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಕೊಂಡಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾದ ಧರ್ಮವು ಈಗ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯ ಅಥವಾ ಪೂಜಾಸ್ವರೂಪದ ನಿಜವಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ ಚರಮ ಗುರಿಯನ್ನೂ ಕುರಿತು ನಿಚ್ಚಳವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡದ್ದಾದರೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ. ದೇವರು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಧರ್ಮದ ಅಥವಾ ಮತದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲಾರನು. ಆತನು ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಸಿಕ್ಕಲಾರನು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಆತನನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು.

ದೇವರ ಬಗೆಗೆ ವಿಧವಿಧವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿರುವುವು. ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಗ್ರಹಿಕೆಯೆಂದರೆ ದೇವರು ಚಿರಂತನಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕದ ದೃಷ್ಟಿಯು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದುವರಿದು, ಎಲ್ಲ ಭೇದಗಳನ್ನೂ, ಬಹುತ್ವವನ್ನೂ ಮೀರಿದ ನಿರ್ಗುಣಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಯಾತೀತ ಕೇವಲತತ್ತ್ವವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಧಿಷ್ಠಾನವೂ ಮೂಲ ಕಾರಣವೂ ಆಗಿದ್ದು ಸಕಲ ವ್ಯಕ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ 'ಮೂಲಾಧಾರ'ವಾಗಿದೆ. ಅದು ಗುಣ, ಕ್ರಿಯೆ, ಚೇತನಗಳ

ಆಚೆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು 'ಪರಬ್ರಹ್ಮ'ವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ, ದೇವರು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಸತ್ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಬರುವುದು. ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ನಾನಾತ್ವವನ್ನೂ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೊಬ್ಬ ಕರ್ತೃ ಹಾಗೂ ನಿಯಾಮಕನಿರುವುದಾಗಿ ನಂಬುವೆವು. ಅವನನ್ನು ಈಶ್ವರ ಅಥವಾ ಸಗುಣಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ಕರೆಯುವೆವು. ಆತನು ನಿರಾಕಾರ ಚಿರಂತನ ಸತ್ತೆಯುಳ್ಳವನೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಸಕಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನುಳ್ಳವನೂ ಎಂದು ಬಗೆಯುವೆವು. ಆತನು ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಕಾರಣನಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳಿಗೂ ಕರ್ತೃವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗಲೇ ದೇವರು (ಧರ್ಮದ ದೇವರು) ಪೂಜ್ಯನಾಗಿ, ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದುವರೆಗೆ, ದೇವರು ನಿರಾಕಾರನಾಗಿದ್ದು ಹಲವು ಗುಣಗಳನ್ನುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು. ಈ ಭಾವನೆಯೂ ಕೂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಗ್ರಹಿಸಲು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥೂಲವಾದ ರೂಪವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಅಂತೆಯೇ ಕೆಲವರು, ಆತನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಯೆ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆತನನ್ನು ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ವಿಶ್ವನಿಯಾಮಕ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಬಗೆಯುವರು. ಈ ರೀತಿ, ನಾವು ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಕ್ರಮಶಃ ನಿರಾಕಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಥೂಲ ತರವಾದ ಸಾಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಜಾರಿ ಬರುತ್ತಿರುವೆವು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರ ಹಾಗೂ ನಿರಾಕಾರ ಇವೆರಡೂ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಇವೆರಡೂ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ತುಂಬ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವಂಥವು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇವರು ನಿರಾಕಾರನಾಗಲಿ ಸಾಕಾರನಾಗಲಿ ಇರದೆ ಇವೆರಡರ ಆಚೆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನನ್ನು ಸಾಕಾರನೆಂದು ತಿಳಿಯುವವರು ಅಸೀಮನನ್ನು ನಾಮ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವರು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರು ಸಂಕುಚಿತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುವರು. ನಾವು ಆತನನ್ನು ನಿರಾಕಾರನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯ ಕರ್ತೃವಿನ ಗುಣಗಳ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ದೇವರು ಒಂದು

ಬಲ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಕೂಡ ಸೀಮಿತವಾದುದೇ. ನಾವು ಮುಂದೆ ಅಸತ್ ಅಥವಾ ಶೂನ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವೆವು. ಆದರೂ ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿ ಸತ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರವಾಗಿಯೇ ಇರುವೆವು. ಹಾಗಾದರೆ ಮತ್ತೇನು? ಶಬ್ದವು ಈಗ ಅಸಮರ್ಥವಾಗುವುದು. ಇವೆರಡೂ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೂರವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆವು ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾಗಿರುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಧರ್ಮದ ದೇವರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವನು ಹಾಗೂ ನಾವು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕಲ್ಪನಾಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುವೆವು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾವು ಹೋದಾಗಲೇ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಧರ್ಮವು ಕೊನೆಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಧರ್ಮವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಮಾನವನನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಆರಂಭದ ಒಂದು ಮಜಲು ಮಾತ್ರ. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಹೆಚ್ಚಿಯಿಟ್ಟಾಗ ಧರ್ಮದ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವನು. ಧರ್ಮದ ಕೊನೆಯೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಆರಂಭ; ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕೊನೆಯೇ ಸತ್ಯದ ಆರಂಭ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯದ ಕೊನೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಆನಂದ. ಅದೂ ಹೊರಟುಹೋದಾಗ ನಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವೆವು. ಅದೇ, ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ದೇವ-ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಯು ಅದೇ ಸಾಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಹಾಗೂ ಪರ್ವತ, ನದಿ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳ ಪೂಜೆಯಾದರೂ ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವನತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಂತಹ ಕರುಣಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿದು! ಒಡೆಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರ ಬದಲು, ನಾವು ಆತನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ಆತನ ಸೇವಕರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವೆವು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾವಿಂದು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವ-ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮತ ಪಂಥಗಳನ್ನು

ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಕಣ್ಣುಮುಂದಿನ ಗುರಿಯು ಮೋಕ್ಷವೂ ಆಗಿರದೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ಯಾವುದೊಂದು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಲಾಭವಾಗಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ದುಃಖದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದಾಗಲಿ ಇರುವುದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿವಶರಾಗಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಬಗೆಗೆ ತಮಗೇ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರ ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಜನರು ಈ ವಿಧದ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲು ವಿವಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಯು ಅವರವರ ಸೀಮಿತವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೊಯ್ಯುವುದೆಂದೂ ಅದು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದೆಂದೂ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದೇವತೆಗಳಿಗೇ ತಮ್ಮ ವಲಯದಾಚೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಭಕ್ತರು ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇವ-ದೇವತೆಗಳು ನಮಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ 'Efficacy of Rajayoga' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗಾಗಿ ದೇವ-ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಜನರು ಮಾಡುವ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಪೂಜೆಯು ಇನ್ನೊಂದು ತರದ ಅಸಂಬಂಧ ಕಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಪೂಜೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಕೂಲಿಕಾರರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದಂತಿದ್ದು ದಿನಗೆಲಸ ಮುಗಿದನಂತರ ತಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಭಗವಂತನ ಸ್ಥೂಲ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರೂಪವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಶ್ರದ್ಧೆ-ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಾಡುವ ಆರಾಧನೆಯು ಆಂತರಿಕ ಜಡತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ರೂಢಿಯು ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಡರಾಗಿ ಸತ್ಯದ ಸಮೀಪ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗುವುದು. ಇಂಥದರ ಪರಿಣಾಮವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವೇ ಆಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನಿರಾಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು (Immaterial Absolute) ಪೂಜಿಸುವುದು ಆರಂಭದ ದೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಗಳು ಅವರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸುಲಭ ಸಾಧನವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಅವರ

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಘನವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು (ಆರಾಧನೆಯನ್ನು) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನರಿಗಾಗಿ ರೂಪವುಳ್ಳ ಘನವಸ್ತುವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅವರಿಗಿಂತ ಮುಂದುವರಿದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ವಿರಳ ರೂಪವನ್ನು, ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ - ಪ್ರಭೆ, ಪ್ರಕಾಶ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಗವದ್ಗುಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತುಂಬ ಸುಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೇವರ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಡರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವನ್ನಾಗಲಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅದೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು, ಅಚ್ಚಾದ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಗುವಿಗೆ ತೀಡಲು ಹಚ್ಚಿ ಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಸಿದಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಚ್ಚಿನ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಗುವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಬಲ್ಲದು. ಇದೇ ರೀತಿ, ಮೂರ್ತಿ ಅಥವಾ ಘನ ಆಕೃತಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾರಂಭದ ದಶೆಯವರು ಕೆಲ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಮುಂದಿನ ಮೆಟ್ಟಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಡಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತುಂಬಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಆ ಶಕ್ತಿಯು ಸತತವಾಗಿ ವಿಕಿರಣಗೊಂಡು ಅದರ ಅಲ್ಪಾಂಶವನ್ನು ಮೂರ್ತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡವರು ಕೂಡ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕಾರ್ಯವು ಕೇವಲ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಾದರೂ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಬಲ್ಲ ಉಚ್ಚಕೋಟಿಯ ಮಹನೀಯರು ತೀರ ವಿರಳರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಇಂದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿ ಉಪಾಸನೆ, ಪೂಜೆಗಳಿಗೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಯಾರು

ಭಗವಂತನನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಆರಾಧಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಭಲದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿದುದೇ ಆದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಅದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ವಿಫಲವಾಗಿ ಯಾವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಲಾಭವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಂತ ಕಬೀರನು ಬಲು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ :

ಪಾಹನ ಪೂಜೇ ಹರಿ ಮಿಲೇ, ತೋ ಪೂಜಿಯೇ ಪಹಾಡ |
ತಾತೇ ಯಹ ಚಕ್ರೇ ಭಲೀ, ಪೀಸ ಖಾಯ ಸಂಸಾರ ||

“ಕಲ್ಪನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ದೇವರು ಸಿಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಪರ್ವತವನ್ನೇ ಪೂಜಿಸಿರಿ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೀಸುವಕಲ್ಲೇ ಒಳಿತು; ಅದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಬೀಸಿಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು.”

ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಜೀವಾವಧಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಪೂಜೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅವರು ಅಸುರತ್ವದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವರು. ಅದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಸತತವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಬಿಡುವರೆಂದರೆ, ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲಾರದವರಾಗಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತರಾಗಿ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಅವರು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಬಲವಾಗಿಯೂ ಘನವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥವೂ ತನ್ನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ರೂಪವೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಜಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೂ ಜಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಜಡಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅಂತರಂಗವು ಜಡವಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಪವಿತ್ರವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ತಾವು ಕಲಿತುದನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಥೂಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞರಾದ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಅನರ್ಥವನ್ನು

ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮನಸ್ಸಿನ ವಿವೇಚನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಷ್ಟರಾದಂತೆಯೇ. ಅವರು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಎರವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ತಮ್ಮ ಅಲ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಕೂಪಮಂಡೂಕಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಜನರನ್ನು ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ದಿಗ್ಬಂಧನಗೊಳಿಸಿದ ಸೀಮಿತವಾದ ವಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವರು ಅದೇ ವಸ್ತುವನ್ನೇ ಕಟಿಯುತ ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವತೆಗಳ ಕಥೆಗಳೂ ನಿರರ್ಥನಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುವು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮೆದುಳಿನ ಕೋಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬಲಿಯುತ ಹೋಗುವ ವಿಚಾರಗಳಿಂದಲೇ ಅವು ತುಂಬಿ ಹೋಗುವುವು. ಕೊನೆಗೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವು ಇಡೀ ನರಮಂಡಲದ ಮೇಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜಡತ್ವವು ಮೆಲ್ಲನೆ ಒಳಗೂ ಪಸರಿಸಿ ಪತನಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಅಭೇದ್ಯರಾಗಿ ದೈವೀ ಪ್ರಕಾಶದ ದಾರಿಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಂತರಾತ್ಮವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಂಥವರನ್ನು 'ಜೀವಂತಶಿಲೆ'ಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕೊಳೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾದ ವಸ್ತುವಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಅವರನ್ನು ದೂರವಿಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು - ಅದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಬಹು ದೂರವಾಗಿದ್ದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೆಸೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅದರಿಂದ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರಂತೆ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬರುವವರ ಹೃದಯಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಗಟ್ಟಿಕೊಳೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದು ಬಲು ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ಬೇಸರದ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ನನ್ನ ಅನುಭವವು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆತ್ಮದ ಈ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬಯಸುವವರು ಈ ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ

ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಜಡತ್ವದ ಪದರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿದುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾದ ಇನ್ನೊಂದು ತರಹದ ಪೂಜೆಯೆಂದರೆ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಸ್ತುತಿಪರವಾದ ಗೀತಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಡುವುದು. ಜನರು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಕೂಡಿ ನಟ್ಟಿರುಳಿನಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕದಡಿಬಿಡುವರು. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಭಗವಂತನ ಪವಿತ್ರ ನಾಮವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿನದ ದುಡಿಮೆಯ ಅನಂತರವಾಗಲಿ, ಬೇನೆ-ಬೇಸರಿಕೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಾವು ಅನನುಕೂಲತೆಯನ್ನೂ ಅಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಶಾಂತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅದು ಕಿರಿಕಿರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ಅನುಸರಿಸಲಾದ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನೂ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಕೀರ್ತನಕಾರರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಯ ನರಳುವಿಕೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸವಾಗಬಹುದು. ಅಂಥ ನರಳುವಿಕೆಯು ಆತನಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲುದೇ ವಿನಾ ಬೇನೆಯಿಂದ ಆತನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಹಾಡುಗಳು ಸ್ವರಮಾಧುರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕಾರಣ ಹಾಡುವವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಧೈಯದ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಬಲ್ಲವಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಇವುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವೆವೋ ಅಥವಾ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆವೋ ಅದು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಕಂಪನಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಂಪನಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಅವುಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟಿ

ಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಅದು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಕಂಪನಗಳು ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಸತ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿಯ ಅಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸುಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವು ಕೆಡಿಸಿಬಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು. ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಧಾರ್ಮಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಿತರಾದ ಜನರನ್ನಷ್ಟೇ ಅವರು ಸಂಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಕೀರ್ತನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಹೊರಗಿನವರಾರನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯು (ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಗೀತಗಾನವು) ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿರದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದ ಮೇಲೆ ಯೇ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಹಿತಕರವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ತೀವ್ರವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಅನಂತರ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೈತನ್ಯದಾಯಕ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಉಂಟಾಗಬಲ್ಲದು. ದುರ್ಯವದಿಂದ ಇಂದು ಇಂಥ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಆದರ್ಶವೂ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಭೌತಿಕ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ದೇವತೆಗಳ ಶಾರೀರಿಕ ರೂಪದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಥೂಲ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರದ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಸಾಧನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರು ಆಂತರಿಕ ಜಡತೆಯನ್ನು, ಸ್ಥೂಲತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಥೂಲ ಕಲ್ಪನೆಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಯೇ ಇಡುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅಂತಿಮ ಧೈಯ ಸಿದ್ಧಿಯು ಅಥವಾ ಕೇವಲಮುಕ್ತಿಯು ನಿಮಗೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಅನಂತರವೂ ಇವರು ಸಿದ್ಧಿಯ ನಿಮ್ಮ ಸ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುವರು. ಜೀವಧಾರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಣವಾಯುವು ಸಹ ಲಭಿಸದ, ನಿಂತ ನೀರಿನ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿಯೇ

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಸುವವರ ಗತಿ ಇವರದು. ಇಂಥ ಹೊಂಡವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ನಿವಾಸವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುತ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಬೇಕು. ಬಂಧನದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದರೆ, ನಾವು ಲಘುತಮ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಮವಾಗುತ್ತ ದೈವೀಗುಣಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತ ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾದೃಶ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾವನು ಏರಿ ಬರುವನೋ ಅವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಜೀವನಸುಧೆ ಲಭಿಸಬಲ್ಲದು.

ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಜೀವನದ ಗುರಿ

ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಂದಾದರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಃ ಬಹು ವಿರಳ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದನ್ನವರು ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುವರು. ಬೇಕಾದ ಸುಖ-ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಾಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಅವರ ಮುಂದಿರುವ ಏಕೈಕ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸುಖವನ್ನೂ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನೂ ದೊರಕಿಸುವುದೊಂದೇ ಅವರ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ದೊರಕಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದರೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವು ಯಶಸ್ವಿಯೆಂದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಯುವರು. ಅವರು ಜನರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ರಾಜಕಾರಣತಜ್ಞರೂ ಆಗಿದ್ದು ಜಗತ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನೂ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಪಡೆದಿರಬಹುದು; ಆದರೂ ಅವರ ಜೀವನ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬಿಡಿಸಲ್ಪಡದೆ ಉಳಿಯಬಹುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಸಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಸಾವು ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಂತರ. ಮರಣಾನಂತರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವು- ಅದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇರಲಿ- ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಈ ಜೀವನಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹೇಗೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳೆದಿರುವೆವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮರಣಾನಂತರವೂ ಬೇರೆ ಹಲವಾರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಜನನ-ಮರಣಗಳ ಚಕ್ರವು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ವರ್ತಮಾನ ಜನ್ಮದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನವುಗಳಿಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶಾಲಾರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಮಹಾಪ್ರಳಯದ ವರೆಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ಥೂಲ-ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದ ಎಲ್ಲ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜನನ-ಮರಣಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು

ಕುರಿತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ-ಭೇದಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕೇವಲ ತಾತ್ವಿಕ ಜ್ಞಾನವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾರದೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮತಮ ಅನುಭವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಮುಷ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾನು ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಮುಗಿದಂತಾಗುವುದು. ಇದರ ರಹಸ್ಯವು ಜನರಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಆದರೂ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವು ಮರಣಾನಂತರ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನವೂ ತ್ಯಾಗಮಯವೂ ಭಕ್ತಿಪರವೂ ಆದ ಜೀವನವು ಅಗತ್ಯವೆಂದೂ ಇಂಥ ಜೀವನವು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗದ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖವನ್ನೋ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೋ ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆಂದೂ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ನಾವೀಗ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಆರಂಭ ಕಾಲದತ್ತ ನೋಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಸ್ಥೂಲತಮ ರೂಪದ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಲಿ, ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಯಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗಿರದೆ ಅದು ಕ್ರಮ ವಿಕಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆರಂಭ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆಗ ಆತ್ಮವು ತನ್ನ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆತ್ಮದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಆ ಮೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನಾವು ಬರುಬರುತ್ತಾ ಸ್ಥೂಲರೂಪಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟೆವು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಆತ್ಮದ ಸುತ್ತಲಿನ ಆವರಣಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತೀರ ಪ್ರಾರಂಭದ ಆವರಣಗಳು ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾವು 'ಸ್ವದೇಶ'ದಲ್ಲಿ-ಭಗವಂತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ- ಇದ್ದೆವು. ಬರುಬರುತ್ತ ಅಹಂಕಾರದ ಈ ಆವರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗಿ, ಮನಸ್ಸು, ಚಿತ್ತ, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಹಂಕಾರಗಳು ಸ್ಥೂಲತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಡತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದವು. ಕೆಲಕಾಲಾನಂತರ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳುಂಟಾಗಲು ಆರಂಭವಾಗಿ ಅವು ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ಬೀರಹತ್ತಿದವು. ಸದ್ಗುಣ ಮತ್ತು ದುರ್ಗುಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥೂಲರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತ ನಡೆಯಿತು.

ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ಸುಖ-ದುಃಖಾದಿಗಳ ಅನುಭವದ ಪ್ರಾರಂಭ. ಸುಖದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅನುರಾಗವೂ ದುಃಖದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದ್ವೇಷವೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋವು-ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಂತೆ, ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾದರೂ ನಿರರ್ಥಕವಾದುದು. ಕಷ್ಟ-ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ಒಂದು ವ್ಯಾಧಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿದ್ದು ಆ ವ್ಯಾಧಿಯು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆಡೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಐಹಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ನೋವು-ದುಃಖಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರದೆ ಅವುಗಳ ಅಂತಿಮ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದೇ ಮುಕ್ತಿ. ಸ್ವರ್ಗತಿಯು (Salvation) ಶಾಶ್ವತ ಮುಕ್ತಿ (Liberation) ಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಗತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷವು ಈ ಚಕ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಿರಾಮ ಮಾತ್ರ; ಅದು ಜನನ-ಮರಣಗಳ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೆಲಕಾಲದವರೆಗೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಭೌತಿಕ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ನಾವು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು (Liberation) ಪಡೆದಾಗಲೇ ಅನಾದಿಯಾದ ಜನನ-ಮರಣದ ಚಕ್ರವು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ದುಃಖಗಳಿಗೂ ಕೊನೆ. ಮುಕ್ತಿಯು ಆಚೆ ಕ್ರಮಿಸಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗವು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಕ್ತಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಜೀವನದ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸೋಪಾನದಲ್ಲಿ ತೀರ ಕೆಳಗಿನ ಮೆಟ್ಟಲಾದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಜನರು ಕೂಡ ತೀರ ವಿರಳ. ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕೆಳಗಿಳಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಲ್ಪಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಮುಕ್ತಿಯು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನರೂ ಉಂಟು. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬರಲು ಬಯಸಿ ಭಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು

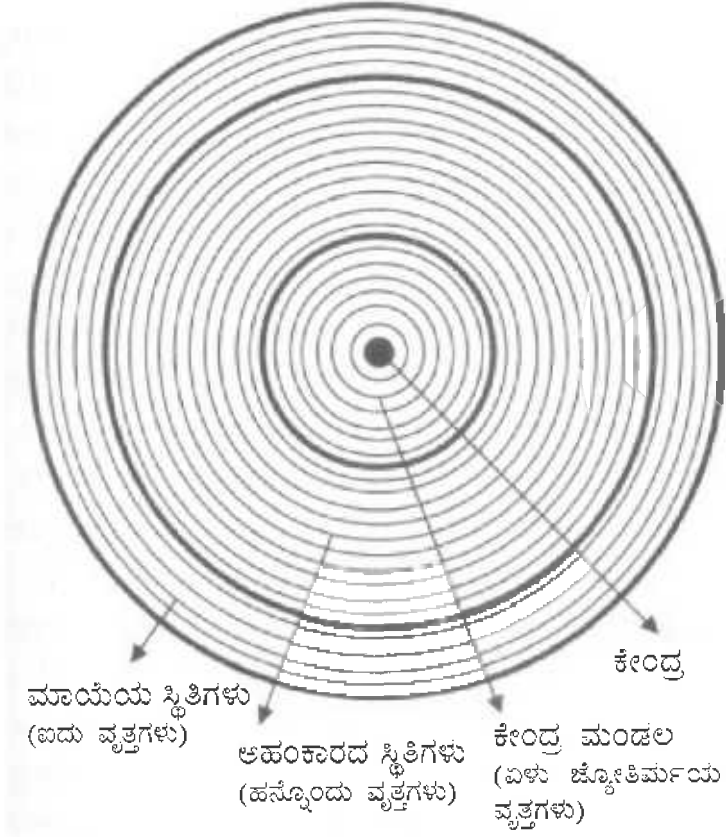
ಮಾಡಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನದ ಗುರಿಯು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಭಕ್ತಿಯೇ ಅವರ ಗುರಿ, ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಭಕ್ತನ ಮನೋಹರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆಕೃಷ್ಟರಾಗಿದ್ದು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಲುಕಿ ಬೀಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿರುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದೇ ಆತ್ಮದ ಸಹಜ ಹಂಬಲ. ಪಾಶಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಡದವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಒಂದು ಸಾಧನವೇ ಹೊರತು ತಾನೇ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅವರು (ಭಕ್ತರು) ಆರಂಭ ದೆಸೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಆಕೃಷ್ಟರಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಪಾರಾಗಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಈ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅವರನ್ನು ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಆಚೆಯ ಯಾವುದೇ ಸಂಗತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಹೊಡಲಾಗುವ ಇನ್ನೊಂದು ಆಭಾಸಾತ್ಮಕ ವಾದವೆಂದರೆ, 'ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಲಾಗುವ ಭಕ್ತಿಯು ನಿಷ್ಕಾಮವಲ್ಲ' ಎಂಬುದು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ನಿಷ್ಕಾಮ ಉಪಾಸನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾವು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದಾದರೂ ಅದರ ನಿಜಾರ್ಥವು 'ಐಹಿಕ ಫಲಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಕಾಮನೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದಾಗುವುದು. ಪಠಿಕರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಜೀವನದ ಗುರಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅದು ನಮಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಯಾವುದನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ಥಾನವೇ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ನಾವು ಕೊನೆಗೆ ಮರಳಬೇಕಾದ 'ಸ್ವದೇಶ'ದ ಸ್ಮರಣೆ ಅಥವಾ ಇಂದಿನ ಸ್ಥೂಲ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲ ಸ್ಥಿತಿ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಂತವ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು

ಜಾಗೃತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದು ಭಕ್ತಿಯನ್ನಾಚರಿಸುವೆವು. 'ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ'ವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮವಾಗಿದೆ; ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈಗ, ಜೀವನದ ನಿಜವಾದ ಗುರಿ ಏನಿರಬೇಕೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಬರುವೆನು. ಗುರಿಯು ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಯು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವೆಂದೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಎರಡು ದಿವ್ಯಾವತಾರಗಳಾದ ರಾಮ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣರ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾಗುವುದು; ಮತ್ತು ಬಹಳವೆಂದರೆ ನಾವು ಅವರ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ಈಗ ಅವತಾರಗಳು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಮ-ಕೃಷ್ಣರು ವಿಭೂತಿವಿಶೇಷಗಳಾಗಿದ್ದು ನಿಸರ್ಗದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರು. ನಿಸರ್ಗದ ವಿವಿಧ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭುತ್ವವಿದ್ದಿತ್ತಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯ ತೋರಿದಂತೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದ, ಅಂತೆಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಸತ್ತ್ವಶಾಲಿಯಾದ ದೈವೀಶಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಮಹಾಮಾಯೆಯ ವಲಯದಿಂದ ಅವರು ಅವತರಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವರ ಜೀವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಫಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವೆವು. ಮನುಷ್ಯನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯ ಗುರಿಯು ಮಹಾಮಾಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಹಳ ಆಚೆಗಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅನೇಕ ಓದುಗರಿಗೆ ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ತೋರಬಹುದು, ಆದರೂ ಈ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಲಮಾತ್ರವೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರದ ಶಕ್ತಿ-

ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಾಗಲಿ, ಚಟುವಟಿಕೆ-ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಪೂರ್ಣ ಅಭಾವದ, ನಾಸ್ತಿತ್ವದ ಅಥವಾ ಶೂನ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವನೋ ಅದೇ ನಾವು ಸೇರತಕ್ಕ ಕೊನೆಯ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನೆಲೆ ಅಥವಾ ಜೀವನದ ಚರಮ ಗುರಿ. ನಾನಿದನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. 'ಕ' ಕೇಂದ್ರದ ಸುತ್ತಲೂ ಎಳೆದ ಏಕಕೇಂದ್ರದ ವೃತ್ತಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವಿಧ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ನಾವು ತೀರ ಹೊರಗಿನ ವೃತ್ತದಿಂದ ಹೊರಟು ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಒಂದೊಂದೇ ವೃತ್ತವನ್ನು ದಾಟುತ್ತ ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವೆವು. ಅದು ಬಹು ವಿಶಾಲವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ. ನಾನು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರೆ ಜನರು ಅದನ್ನು ಬಹು ದೂರದ ವಸ್ತುವೆಂದೂ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ದೊರಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದೂ ತಿಳಿಯುವರು. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ವೃತ್ತಗಳ ನಡುವಿದೆ. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸುಮಾರು ಒಂದೊಂದೇ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದುಬಿಡುವುವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಠಿಣವೆಂದು ಬಗೆಯಲಾದ ಮುಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರಿದ ಅನಂತರವೂ ಏನು ಪಡೆಯುವುದು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಓದುಗರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಐದನೆಯ ವೃತ್ತವನ್ನು ದಾಟುವವರೆಗೆ ಉಳಿದ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತ ಹೋಗುವೆವು. ಇದು 'ಅವ್ಯಕ್ತ ಗತಿ'ಯ ಮಜಲು. ಈ ಮಜಲಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಯೆಯ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವನು. ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಋಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನರು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಜನಕರಾಜನೊಬ್ಬನು ಈ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಆತನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಷ್ಟು ಉಚ್ಚವೆಂದು ಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೆಂದರೆ ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಋಷಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಆತನಲ್ಲಿಗೆ (ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ) ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ 'Efficacy of Rajayoga' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ 'ಹೃದಯ ಮಂಡಲ'ವನ್ನು ನಾವೀಗ ದಾಟಿ ಐದನೆಯ

ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದೇಗೆ

ವೃತ್ತದ ಆಚೆಗಿರುವ 'ಮನೋಮಂಡಲ'ವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವೆವು. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಹನ್ನೊಂದು ವೃತ್ತಗಳು ಅಹಂಕಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುವು. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಲು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದು ಈ ಮಂಡಲದೊಳಗೆ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ನಾವು ಹದಿನಾರನೆಯ ವೃತ್ತವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ವೇಳೆಗೆ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದಂತೆಯೆ. ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಚಿಂತ್ಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಹಿಮಾಸಂಪನ್ನರಾದ ಋಷಿಗಳೂ ಕ್ಷಚಿತ್ತಾಗಿಯೇ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ದರ್ಶನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಲ್ಲವರಲ್ಲಿ (ಅರ್ಥಾತ್ ಹದಿನಾರನೆಯ ವೃತ್ತದ ವರೆಗೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ) ಕಬೀರನನ್ನುಳಿದು ಯಾವ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹರ್ಷಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವೃತ್ತವನ್ನು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವುದೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರೂಪ್ಯ ಮಾತ್ರ. ಈಗ ನಾವು 'ಕೇಂದ್ರಮಂಡಲ'ವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಏಳು ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಕಾಣುವಿರಿ; ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಾಗಿ ನಾನದನ್ನು ಪ್ರಕಾಶವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನೂ ದಾಟುವೆವು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸ್ಥೂಲ ಸಾರೂಪ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮೇರೆಯವರೆಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತ ನಡೆಯುವುದು. ಈಗ ನಾವು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸಮೀಪವರ್ತಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರುವೆವು. ಇದೇ ಮಾನವನು ಮುಟ್ಟಬಲ್ಲ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯ ನೆಲೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ ನೈಜಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮರಸವಾಗಿರುವೆವು. ಜೀವೇಶ್ವರರಲ್ಲಿ ನಾಮಮಾತ್ರವಾದ ಭೇದವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಏಕೈವು ಶಕ್ಯವಾಗದು. ಇಷ್ಟಿದೆ ಮಾನವೀಯ ಸಿದ್ಧಿಯ ಔನ್ನತ್ಯ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಯಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಸಂತರಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದಿತು. ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರ ಚರಮ ಸಿದ್ಧಿಯೆಂದರೆ ಎರಡನೆಯ ಅಥವಾ ಮೂರನೆಯ ವೃತ್ತವನ್ನು ದಾಟುವುದು. ಈ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಅತ್ಯನ್ನತವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಪೂರ್ಣತ್ವವನ್ನು

ಹೊಂದಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಜನರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಜ್ಞ ಜನತೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯಸ್ವರೂಪದ ಮೇಲಿಂದಲೋ ಭವ್ಯತೆಯ ಮೇಲಿಂದಲೋ ಅಳೆದು ನೋಡಿ ಅವರು ಪರಿಪೂರ್ಣರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು

ನಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಮುಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಋಷಿಗಳೂ ಆಚಾರ್ಯರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದನ್ನು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯೆಂದು ತೋರಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿರ್ಗುಣಬ್ರಹ್ಮ ಅಥವಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅನುಸರಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ಣ ನಿರಸನದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದಂತೆ, ಯಾವುದು ಸಕಲ ವ್ಯಕ್ತಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೋ ಮಹಾಪ್ರಳಯದ ಅನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದೋ ಆ ಕ್ರಿಯಾತೀತ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮೂಲಕ್ಕೆ ತೀರ ಸಮೀಪವರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಚರಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ನಾವು ಸ್ವಯಂ ಶೂನ್ಯರಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಹಾಪ್ರಳಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಹಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುವೆವೆಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾದರೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನ್ಮಗಳ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಬರಲು ಮಹಾಪ್ರಳಯ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣಲಯವು ಹೇಗೆ ಆವಶ್ಯಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಲುಪಲು ನಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಆತ್ಯಂತಿಕ ನಾಶವನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಳಯವನ್ನು ನಾವು ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಅರ್ಥಾತ್ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ 'ಆಸ್ತಿ'ಯಿಂದ (ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ) ವಸ್ತುಗಳಿಂದ) ನಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರಳ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದವೋ ಅದನ್ನೇ ಧಾರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಜೀವಾತ್ಮದ ಸುತ್ತಲೂ

ಆವರಿಸಿರುವ, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ಫಲ ರೂಪವಾದ ಅನೇಕ ತೊಡಕು- ಆವರಣಗಳ ಪರಿಣಾಮಜನಕವಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ರಾಶಿಯೇ ನಮ್ಮ 'ಅಸ್ತಿ'. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲು ಇಲ್ಲವೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೆಲ್ಲನೆ ಇಚ್ಛೆಗಳು ನುಸುಳಿ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಾರಂಭಿಸುವುವು. ಹೀಗೆ ವೃತ್ತಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಸ ಪಡುವೆವು. ಒಂದು ಬಯಕೆಯು ಈಡೇರುತ್ತಲೇ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು. ನಾವು ಕ್ಷಚಿತ್ತಾಗಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಕ್ತರಾಗಬಹುದು. ಅಧಿಕಾಂಶ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಾವು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದಲೇ ನೋಡುವೆವು. ಈ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆವರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವು. ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಬಯಕೆಗಳೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಸತತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಗುವುವು. ಭೋಗದ ಮೂಲಕ ತೊಡೆದು ಹಾಕುವವರೆಗೆ ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾರಣಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುವು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಪೂರ್ಣಭೋಗವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಕೊನೆಗೊಂಡಾಗಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಉಳಿದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವೇ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಮಗೆ ತಮ್ಮ ಭೋಗದ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ಪುನರ್ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ದುದೈವದಿಂದ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುವ ಬದಲು ತೀರಿಹೋದುವುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು.

ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಆತಂಕವು ನಮ್ಮ ದುಃಖ-ವಿಪತ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ದೂರುವನಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೋಲಗಿಸಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನದ ಕಡೆಗೆ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವನು. ದುಃಖಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಯೊಂದೇ ದಾರಿಯೆಂದು ಅವನು ಬಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದುಃಖಗಳು ತಿರಸ್ಕರಣೀಯವೆಂದು ಬಗೆಯಲಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವರಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಆತ್ಮಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಋಷಿಗಳು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ದುಃಖಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಗುಟ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜೀವವು ಚೇತನಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಜೀವವು ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಶೇಖರಿಸಿತು. ಒಂದು ಚಲನ ಅಥವಾ ಕ್ಷೋಭವು ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದಂತೆ ಜೀವದ ಚಿಕ್ಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕ್ಷೋಭವು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನೀಯಲು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಅವೇ ನಮ್ಮೆದುರು ಹರ್ಷ-ದುಃಖಗಳ, ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುವು. ಮನಸ್ಸೂ ಕೂಡ ಸತತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಎರಡು ಅತಿರೇಕಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುಃಖಗಳು ಜನ್ಮ ತಾಳುತ್ತವೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೋವಿಕಾರಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ವೇಗಗಳು ಈ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪೂರ್ಣ ನಾಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಷ್ಟು ಬಲವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತವೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ. ಮಾನವ ದೇಹರೂಪದಲ್ಲಿಯ ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಹ್ಯ ವಿಸ್ತರಣಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು ದೇಹದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಲ್ಲವೂ

ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೇ ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸಮತೋಲ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಲಾರವು; ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೋಭವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನಗಳೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವಿಕಾರಗಳೂ ಆವೇಶ-ಇಚ್ಛೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ಉಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸುಖ ದುಃಖಾದಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಯವಾಗುವುವು. ದುಃಖಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಆದುದರಿಂದ ದುಃಖಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು. ಇಚ್ಛೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದಷ್ಟು ದುಃಖಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುವು. ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವೊಂದೇ ನಮ್ಮೆದುರಿನಲ್ಲಳಿದು ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಕಷ್ಟ-ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು ಅಸಂಭವವೂ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವೂ ಆಗಿದೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೇನೆಂದರೆ, ಅವು ನಮ್ಮ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿಯೇ ಇರುವುವು. ಅವು ರೋಗಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುವ ಔಷಧದ ಕಹಿ ಗುಳಿಗೆಗಳಿದ್ದಂತೆ. ವಸ್ತುವು ಎಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ದುರುಪಯೋಗವು ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ದುಃಖಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಾದರೂ ಹೀಗೆಯೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ದುಃಖಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳು. ಜೀವನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು :

“ನಮ್ಮ ಮನೆಯು ಸಮಾಧಾನ - ತಿತಿಕ್ಷೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ಸಹಿಸುವುದೇ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತಪಸ್ಸು. ಆದುದರಿಂದ

ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಕ್ರೋಧ-ಶೋಕಗಳ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆಗೊಡದೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ ನಮ್ಮದೇ ತಪ್ಪೆಂದು ತಿಳಿದು ಶಾಂತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರಣ್ಯದ ಏಕಾಂತವಾಸವೂ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವುದೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ - ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಾಧನಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಮಿತ್ರರ ನಿಂದೆ-ಮೂದಲಿಕೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಪಸ್ಸೂ ಯಶಸ್ಸಿನ ನಿಶ್ಚಿತ ಸಾಧನಗಳೂ ಆಗಿವೆ.” ನಿಜಾಂಶವೇನೆಂದರೆ ವಿಪತ್ತು - ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ಸಹಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ತಪ್ಪು ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದಾಗುವ ಉತ್ತಮ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಎರವಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ಅಥವಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವರೆಗೆ ಮಾಯೆಯ ಪಾಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಅದರರ್ಥವು ಮನೆಯೊಂದಿಗೂ ಮನೆಯವರೊಂದಿಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳೊಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಪರಿವ್ರಾಜಕನಾಗಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. 'ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಮನೆಮಾರುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಸುಟು ಏಕಾಂತವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದು, ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವವರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಒಮ್ಮತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಬಲವಂತದ ಉಪಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವ ಸನ್ಯಾಸವು ಕ್ಷಚಿತ್ತಾಗಿಯೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಬಲವಂತದ ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ತಾಳಿದಾಗಲೂ ಅವರು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ನಾವು, ಗೃಹಸ್ಥರು, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಪೋಷಿಸಬೇಕು; ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು; ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು; ಶೀತೋಷ್ಣಗಳಿಂದಲೂ ರೋಗಾದಿ ಪೀಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು

ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇವೇ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಹಣ ಗಳಿಸುವೆವು. ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವೆವು. ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಾಳುವ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ನಿಜವಾದ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿ ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಮೋಹಪಾಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದಂತೆಯೆ. ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಬಳಸಿಯೂ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಂತೆಯೆ. ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥವು ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಕೊಟ್ಟ ನಿಕ್ಷೇಪವೆಂದು ತೋರುವುದು. ತ್ಯಾಗದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವು ಅನಾಸಕ್ತಿಯೇ ಹೊರತು ವಸ್ತುಗಳ ಅನನುಭೋಗವಲ್ಲ, ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅನುಭೋಗವೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಂಧನಗಳೂ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನವು, ತ್ಯಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರಬಾರದು. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಯೇ ಪೂರ್ಣತೆಯ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಸಂತರ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಷ್ಟೋ ಇವೆ. ವಸ್ತುತಃ ವೈರಾಗ್ಯವು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲತೆಯನ್ನೂ, ನಶ್ವರತೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಇಂಥ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆ. ಸನ್ಯಸ್ತ ವೃತ್ತಿಯವನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಸ್ಥಿರವಾದ ಹಾಗೂ ಸನಾತನವಾದ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೇ ನೆಟ್ಟಿದ್ದು, ಆತನು ರಾಗ-ದ್ವೇಷಾದಿಭಾವಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಿರುವನು. ಇದೇ ಶಬ್ದಶಃ ವೈರಾಗ್ಯ. ಈ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗ ನಾವು ಇಚ್ಛೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು. ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವಷ್ಟರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಚ್ಛೆಗಳು ನಾಶವಾದರೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ನಿಂತಂತೆಯೇ. ಈಗ ಉಳಿಯುವುದೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವನಿರ್ಮಿತ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಭೋಗಿಸುವುದೊಂದೇ. ಕಾರಣಶರೀರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗವೂ ನಮಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ

ಭೋಗಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಈ ಕವಚಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಹೋದಾಗ ನಾವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವೆವು.

ನಮ್ಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರವೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯದ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯುಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಧರ್ಮಬೋಧಕರು, ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಕಡುವೈರಿಯೆಂದು ಸಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಕಟುವಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಯ್ಯದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಕಾರಣವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟತನಕ್ಕೂ ಅದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅದುಮುವಂತೆಯೂ ಅದರ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವಂತೆಯೂ ಜನರಿಗೆ ಅವರು ಬೋಧಿಸುವರು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಹುಮುಖವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಅಥವಾ ಅದರ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಕಠಿಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಕವಾದ ತಾತ್ವಿಕ ಉಪದೇಶವೂ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳೂ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಲಾರವು; ಮತ್ತು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸತತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಬಡತನ, ಅಸುರಕ್ಷಿತತೆ, ದುಃಖ ಮತ್ತು ವೈರಗಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ತನ್ನ ಜೀವನವು ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಕಠಿಣವಾದ ಹೋರಾಟವೆಂದು ತಿಳಿಯುವನಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿರಲು ಆತನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದರ ಫಲವೆಂದರೆ ನಿರಂತರ ಕ್ಷೋಭೆ ಮತ್ತು ಅಶಾಂತಿ. ನಾವು ವಾಯುಮಂಡಲದಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಉಚ್ಛ್ವಾಸಿಸುವೆವು ಮತ್ತು ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಸರಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯಷ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಗಾಳಿಬೀಸಿದತ್ತ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸುವ ವಾಯುಸೂಚಕ ಯಂತ್ರದಂತಾಗಿದೆ. ಯಾವನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ದೂರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನೇ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಶೂರ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸೇ ಹೊಣೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವವರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿಸುವೆನಾದರೂ, ಅದೇ ಮನಸ್ಸೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದರ ಕಡೆಗೂ ಒಯ್ದು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತರಬಯಸುವೆನು. ಆದುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೇವಲ ಕೆಟ್ಟದೆಲ್ಲವೂ ಉದ್ಭವಿಸದೆ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಹುಟ್ಟುವುದು. ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಕಟುವಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ದೂಷಿಸುವವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಮರ್ಥನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ದೋಷಯುಕ್ತವಾದ ರೂಪಣದಿಂದ ಹೀಗಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವು ಅದನ್ನು ಹಿಸುಕುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಇರದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ಗಡಿಯಾರದ ಲಂಬಕದಂತೆ. ಲಂಬಕದ ಗತಿಯು ನಿಯಂತ್ರಿತವಿರುವವರೆಗೆ ಗಡಿಯಾರವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಂಗ ಬಂದರೆ ಕೆಡುವುದು. ಅದರಂತೆ ಈ ಮಾನವೀ ಗಡಿಯಾರಕ್ಕೆ ಮನೋಗತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಕೆಯು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅದರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದರೂ ಬಹು ಸರಳವಾಗಿವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿರಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅಲೆದಾಡಲು ಬಿಟ್ಟು ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದುರಭ್ಯಾಸವು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದುದರಿಂದ ಅದೀಗ ಅದರ ಸ್ವಭಾವದಂತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಅಧೀನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಯಶ ದೊರೆಯದು. ನಾವು ಬಲವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅದುಮಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಪುಟಿದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಳಿಸಲು ತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದರೆ, ನಾವು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸತತಾಭ್ಯಾಸದ ಅನಂತರ ಮನಸ್ಸು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸುನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ, ಆಂತರಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರವಾಗುವುದು. ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಕರೆಯದೆ' ಬಂದ

ಅತಿಥಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಅವು ನೀರು ಕಾಣದ ಸಸಿಗಳಂತೆ ಬಾಡಿಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದೇ ಪವಿತ್ರ ವಿಚಾರವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಏಕಮೇವ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸಮರ್ಥ ಗುರುವಿನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು. ಧ್ಯಾನದ ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಸಮಾಹಿತವೂ ಶಾಂತವೂ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ವಿಚಾರಗಳು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವವು. ಧ್ಯಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅಲೆದಾಡುವುದೆಂದು ಹೊಸಬರು ಅನೇಕ ಸಲ ದೂರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದಿಂದಲೇ ಧ್ಯಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುತ್ತಿದಾಗ ಅವರು ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುವರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸದೆ ಅದರ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಅದರ ಸಹಜ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ; ಕೇವಲ ಅದನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಸುನಿಯಂತ್ರಿತ ದೆಸೆಗೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿಂತುಹೋದರೆ ಪ್ರಾಯಃ ನಾವು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಉಂಟಾಗದು. ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಧ್ಯಾನವು ಒಂದು ಸಾಧನ ಮಾತ್ರ. ಏಕಾಗ್ರತೆಯು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೆ ಅದರ ಸಹಜ ಪರಿಣಾಮ. ಧ್ಯಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುವ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ. ನಮಗೆ ಬೇಡವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲು ಮಾಡುವ ಮಾನಸಿಕ ಹೋರಾಟವು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಸಲ ಕಠಿಣವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಉನ್ನಾದದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ವೀರೈ ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಓಜಸ್ಸನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದವರಿಗೆ ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರವಾಹದೊಂದಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದು ಪ್ರಾಯಃ ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ. ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲು ಹೋರಾಡುವ ಬದಲು ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುವು. ಆಗ ಅವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ಪಥಿಕರ ಗುಂಪಿನ ಹಿಂದೆ ಬೊಗಳು ವ ನಾಯಿಗಳಂತಾಗುವುವು.

ಕೆಲವರು ಒಡ್ಡುವ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನೆವವೆಂದರೆ, ತಾವು ತುಂಬ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದರಿಂದ ಧ್ಯಾನವನ್ನಾಗಲಿ ಇಂಥ ಬೇರೆ ಸಾಧನಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆದರೆ 'ಕೈತುಂಬ ಕೆಲಸವಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿರಾಮ' ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವು ಅವನಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಯಾಭಾವದ ಅವರ ದೂರು ಕೇವಲ ಅದರ (ಸಮಯದ) ತಪ್ಪು ಹೊಂದಿಕೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರ ಕೊರತೆಯ ಅಥವಾ ಅಭಾವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ದೂರುವ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಪರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ತಾವು ದೂರವಿರುವುದು ಸಮಯದ ಅಭಾವದ ಮೂಲಕವಲ್ಲವೆಂದೂ ತಾವು ಗೆಲ್ಲಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ತಮ್ಮ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ಸೋಮಾರಿತನದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಪ್ರಾಯಶಃ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ-ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆ-ಆಲಸ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಬೇನೆ-ಬೇಸರಿಕೆಗಳೂ ಬಂದರೂ ಪೂರ್ಣ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ದುಡಿಯುವರು. ಭೌತಿಕ ಲಾಭದ ಹಂಬಲ ಅವರ ಅನನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಅಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಧ್ಯೇಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಂಬಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಉಪೇಕ್ಷೆ-ಆಲಸ್ಯಗಳು ನಾವು ಮಾಡುವ ಯತ್ನಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪ್ರಗತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಾಧಕವಾಗಲಾರವು. ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸುಖಗಳನ್ನು

ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಕಠಿಣವಾದ ತಪೋಮಯ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆದರು. ಧೈಯ ಸಾಧನೆಯ ತೀವ್ರ ಲವಲವಿಕೆಯು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಕುರುಡರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು; ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅಚಲರಾಗಿದ್ದರು; ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಈ ತೆರನಾದ ತೀವ್ರ ಲವಲವಿಕೆಯೂ ಧೈಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ದೃಢವಾದ ಸಂಕಲ್ಪವೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಲು ತೀರ ಆವಶ್ಯಕ. ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ಚಿಂತೆಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನೀವು ಎಂತಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿ ಶ್ರದ್ಧೆ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದಾದರೆ, ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವನ್ನು ಪಡೆಯುವಿರೆಂದು ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಮಗ್ನ ಜೀವನವು ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರದು. ಸತ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಾವು ತೀರ ಅಸಮರ್ಥರೂ ದುರ್ಬಲರೂ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜನರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಂದೇಹದಿಂದಲೇ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವರು. ಪ್ರಥಮ ಸೋಪಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾದ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೂರ್ಣ ಯಶವು ದೊರೆಯದೆ ಇರದು. ಮನುಷ್ಯನು ದೃಢವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಅರ್ಧ ದಾರಿಯನ್ನು ನಡೆದಂತೆಯೇ ಕ್ಲೇಶ-ಖಿನ್ನತೆಗಳು ಎವೆಯಿಕ್ಕುವುದರೊಳಗೆ ಕರಗಿಹೋಗಿ ಯಶಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗವು ಸುಗಮವಾಗುವುದು. ಸಂದಿಗ್ಧ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಅರೆಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಯಶಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಫಲತೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು. ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸುವ ನಮ್ಮ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವು ಅಜ್ಞಾತ ಮೂಲಗಳಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸುವುದು. ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುದಿನವೂ ಅಧಿಕವಾಗುವ ತಳಮಳವಾಗಲಿ, ಆತುರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ಥಿರ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅದೇ ಸತ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಸತತವಾದ ಸಂಬಂಧ ಉಳಿದು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ತವಕ ಅಥವಾ ಸತತ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸತ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ನಾವು ವಿಶ್ರಮಿಸಬಾರದು. ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು; ಮತ್ತು ಇಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಶಾಂತಿಯು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಶಕ್ಯವಿದ್ದ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಆರಂಭದ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ತವಕವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬಯಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಆಪಾತತಃ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಶೀಘ್ರ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅದೊಂದೇ ದಾರಿ. ಈ ರೀತಿಯುಂಟಾದ ಅಶಾಂತಿಯು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಿಂತ ಬೇರೆ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವೂ ಆನಂದದಾಯಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ದೈವೀ ಪ್ರವಾಹವು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಹರಿದು ಬರುವಂತೆ ಅದು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ದೇವರ ರಾಜ್ಯದ ಕಡೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೀವು ನೀರೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಅವನು ಶಕ್ತಿಯಿರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀರಿನೊಳಗಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆತುರತೆಯು ಆತನ ಪ್ರಯತ್ನದ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು; ಹಾಗೂ ಅವನು ನೀರೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಲಾರ. ಅದರಂತೆಯೇ ಗುರಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಅತಿರೇಕದ ಆತುರವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಡೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸುವುದು. ಶೀಘ್ರವಾದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಅದೇ ಅತಿ ಸುಲಭವೂ ಶಕ್ತವೂ ಆದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರು, ಅನೇಕ ಸಲ, ಇಂಥ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ,

ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಬಲವಾದ ಪ್ರೀತಿಯು ಅವರನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಅದರಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಮೀಪ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವರೆಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ತವಕಪಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದರ ವಿಚಾರವೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿದು ನಾವು ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಪುನಃ ಪುನಃ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ದೈವೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಪರ್ಯಯಿಸಬೇಕು. ನಾವು ದಿನದಲ್ಲಿ ಬಹು ವೇಳೆ ದೇವರನ್ನು ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಆತನಲ್ಲಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮವು ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಆತನೊಂದಿಗೆ ತೀವ್ರ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲವುಂಟಾಗುವುದು. ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯೆಂದರೆ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವಂತೆ 'ಪ್ರೇಮಿ'ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು. ಅದರದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಾಧನಗಳನ್ನನುಸರಿಸಲು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಮರ್ಥರಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಸಾಧನವು ಕೃತಕವಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲುಬೇಗ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು; ಹಾಗೂ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆಗಳೂ ಆತುರತೆಯೂ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ತಳಮಳಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಸಹ ಪಡೆಯಲಾರದ ಪೂರ್ಣತೆಯ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ನಾವು ಅಯೋಗ್ಯರೆಂದಾಗಲಿ ಅಶಕ್ತರೆಂದಾಗಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲವಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಹುಚ್ಚುತನವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧೀರ ಯೋಧನಂತೆ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು. ಖಿನ್ನತೆ-ನಿರಾಶೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿ ದೃಢತೆಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ನಾವು ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ನಿರಾಶೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡಬಾರದು. ನಿರಾಶೆಯು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ದೋಷವೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಲು ಘಾತಕವಾದ ವಿಷವೂ ಆಗಿದೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಮಿತತ್ವ ಈ ಶಬ್ದವು ಬಹು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದು ಮನುಷ್ಯನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಿತತ್ವವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯ-ಸಂವೇದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು; ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಯಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮತ್ವವು ಭಂಗವಾದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಲ್ಲದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅದರ ಮಹತ್ವವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಈ ರೂಢಿಯನ್ನೇ ನಾವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಫಲ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಅಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ದುಃಖ-ತೊಂದರೆಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಪೂರ್ಣ ಮಿತತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮತೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುವವರೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ಣ ಸಮತ್ವದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಸತ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಿತತ್ವವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಅವನತಿಯು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಸಮತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಯಿತು. ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೆಂದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಮತೆಯನ್ನು ತರಲು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಸಮತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಾಹ್ಯ ರೀತಿಗಳ ಕಡೆಗೂ ನಾವು ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಮೃದುವಾದ ನಮ್ರವಾದ ಭಾಷೆ, ಸಭ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ, ಜೊತೆಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮ-ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳು, ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗೌರವ, ಪ್ರತೀಕಾರ ರಹಿತ ಸ್ವಭಾವ ಮುಂತಾದವು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ

ಸಹಾಯಕಗಳಾಗಿವೆ. ಸಮತೆಯು ನಿಸರ್ಗದ ಗುಣವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಸಮತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ನಿಸರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಸಾರೂಪ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತೆ. ಇದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಯಶಸ್ಸಿನ ಅತಿ ಮಹತ್ವವಾದ ಹಾಗೂ ಅಮೋಘವಾದ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಯಾರನ್ನು ನಾವು ಪ್ರೇಮ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶರಣುಹೋಗುವೆವೋ ಆ ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ದೇವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ದೀನ ಯಾಚಕರಾಗಿ ನಿಂತು ನಮ್ಮ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆತನೆದುರಿಗಿಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆತನ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುವೆವು. ಇದೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದ್ದು, ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನಂತೆ ನಾವು ಕೂಡ ಒಡೆಯನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗಬೇಕು. ತೀರ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮನಶ್ಯಾಂತಿಯು ಭಂಗವಾಗುವಂಥ ಅಪವಾದಾತ್ಮಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷುದ್ರವಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು ತಿಳಿಗೇಡಿತನವಾಗಿದೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಆದ ಪರಮ ಗುರುವನ್ನೇ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೇಮ ಶರಣಾಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಮರೆತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗದಿರುವುದೇ ಅಪರೂಪ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನ 'ಸಹಜಮಾರ್ಗದ ಹತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ' (Commentary on Ten Commandments of Sahaja Marg) ವೆಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಸಾಧನ ಪದ್ಧತಿಗಳೂ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆಸಬಹುದು; ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಓದುಗರ ಸ್ವಾನುಭವ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಖಚಿತವಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ: ರಾಜಯೋಗವೊಂದೇ ನೀವು ಕೇವಲ ಶುದ್ಧ

ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಿಸರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಮರಸವಾಗುವಂಥ ಮಾನವನ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚರಮ ಗುರಿಯತ್ತ ಒಯ್ಯಬಲ್ಲದು. ಇಂಥ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಇತರ ಯಾವ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳೂ ತರಲಾರವು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯ ಸಹಾಯ-ಆಶ್ರಯಗಳಂತೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಎನಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಮುಮ್ಮುಕ್ಷುವಿಗೆ ಆತನು ದೊರೆಯದೆ ಇರಲಾರನೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಗುರು

ನಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಿತ ಗುರಿಯನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಯೋಗ್ಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅನಂತರದ ನಮ್ಮ ಶೋಧವೆಂದರೆ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ದಾರಿಗುಂಟ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು. ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ (ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು) ನಮಗೆ ಸಮರ್ಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹೇಗಾದರೂ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು. ಆದರೂ ನಾವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾದ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಾದರೂ ಈ ವಿಷಯವು ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತ ಉಚ್ಚಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಗುರುವಿನ ಅಗತ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬರಲಾರವು. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಾಹ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಾಕ್ಪಟುತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾದದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲೂ ಅವು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕೀಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಯೋಗಸಾಧನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಸುವಂಥವೂ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾನಿಕರವಾದುವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೇವಲ ಸಮರ್ಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯ ಸಹಾಯಪರ ಆಶ್ರಯವೊಂದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಗಂತವ್ಯದ ವರೆಗೆ ಒಯ್ಯಬಲ್ಲದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಷಯಕವಾಗಿ ಹದಿನೆಂಟು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪಾರಸಿ ಕವಿಯಾದ ಮೌಲಾನಾ ರೂಮ್‌ಸಾಹೇಬನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಥೆಯಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಆತನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಆ ಮಹಾತ್ಮನು, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬಯಸಿದರೆ ಕವಿಯು ತಾನು ಬರೆದ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ತನ್ನ ಜೀವಾವಧಿಯ ದುಡಿಮೆಯು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕವಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಸಾಧುವಿನ ಬಳಿ ಸಾರಿದರೂ ಆತನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕೊನೆಗೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನೂ ಕಾಣದೆ ಆತನ ಆಜ್ಞೆಗೊಪ್ಪಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಬರೆಹಗಳನ್ನೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿಸೆದು ಆತನ ಶಿಷ್ಯನಾದನು. ನಿಜವಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಸಾಧನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದುವುದರಿಂದ ಕೈಗೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಾಗಲಿ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನೀಡಲಾರವು.

ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರಿಗೆ ಗುರುವಿನ ಸಹಾಯವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನೇರವಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಶರಣುಹೊಕ್ಕು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಪೂರ್ಣತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದ ಋಷಿಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಬೆರಳ ಮೇಲೆಣಿಸುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ದಾರಿಯು ಬಲು ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇವದತ್ತವಾದ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳವರು ಮಾತ್ರ ಅನುಸರಿಸಬಲ್ಲರು. ಗುರುವು ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ದೇವರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಕೊಂಡಿಯಿದ್ದಂತೆ. ಆತನ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಲ್ಲೆವು. ದಾರಿಯ ತೊಡಕುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಆತನೊಬ್ಬನಿಗೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಯಣದಲ್ಲಿ (ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ಕಮಲಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾದ) 'ಚಕ್ರ'ಗಳೆಂಬ ವಿವಿಧ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವು ಮಾನವನು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ದೈವೀಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕೇಂದ್ರಗಳು. ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಎರಡು ಬಿಂದುಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ಥಾನವು ಅನೇಕ ತೊಡಕಾದ ತಂತುಗಳಿಂದ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಜಾಳಿಗೆಯಂತಿದೆ. ನಾವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆಲ್ಲ ನಡುವಿರುವ ಈ ಪದರುಗಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾಗುವುದು. ಭೋಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುವುದು.

ಭೋಗವೆಂದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಫಲಗಳನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ವಸ್ತುತಃ ಅದರರ್ಥವು, ನಾವು ಮುಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಾನದ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಅವಸ್ಥೆಯೊಳಗಿಂದ ಹಾಯ್ದುಹೋಗುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ, ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ವಾಸ್ತವ್ಯವು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಪ್ರಾರಂಭದ ಕೆಲವು ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಅನಂತರ ಅಶಕ್ಯವಾಗುವುದು. ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಯುಷಿಗಳು ಮೊದಲನೆಯ ಅಥವಾ ಎರಡನೆಯ ಮಜಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವಜ್ಜೀವನವೂ ಸುತ್ತಾಡಿ ಅದನ್ನು ದಾಟಲು ಶಕ್ತರಾಗದಿದ್ದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿದ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಜಾರುವ ಸ್ಥಿತಿ' ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದಾದರೂ ಮತ್ತೆ ಬಲು ತೀವ್ರ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಾರುವೆವು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೀಗಾಗುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆರೋಹಣವು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಗುರುವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೂಕಿದಾಗಲೇ ನಾವು ಈ ಸುಳಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವೆವು. ಗುರುವು ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಬಲೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೂಕಿ ಮುಂದಿನ ಮಜಲಿಗೆ ಒಯ್ಯುವನು. ಆದುದರಿಂದ, ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದವನಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಲೌಕಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕಟಾಕ್ಷ ಮಾತ್ರದಿಂದ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷನಿರಬೇಕು. ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮನಿರಸನವನ್ನಾಗಲೀ ಹೊಂದಿದವನೇ ಅಂಥವನಾಗಬಲ್ಲನು. ಕಾರಣ ನಾವು ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮಭಾವನೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾಳಿರುವೆವು ಎಂಬುದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯನೆಂದೋ, ಗುರುವೆಂದೋ, ಸೇವಕನೆಂದೋ ಅಥವಾ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಿಂದ ಆತನನ್ನು

ನಾವು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆತನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುರುವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವನು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿಂದುವೂ ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಲಾಭದ ಲವಲವಿಕೆಯನ್ನು ತಣಿಸಲು ಗುರುವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದರೂ ದುದೈವದಿಂದ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದವರನ್ನು— ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದೆ —ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅಜ್ಞ ಜನತೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಈ ಗುರುಗಳು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ತೋರಿಸುವ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅನ್ಯರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನದಿಂದಾಗಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಪುಸಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಶಿಷ್ಯರನ್ನೇ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿರುವ ಗುರುಗಳ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳಷ್ಟೇ ಅವರು ಅಸಂಖ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ 'ಗುರುತ್ವ'ವು ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಗಳಿಸಲು ಅಶಕ್ಯವಾದ ಹೇರಳ ಆದಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಘನವಾದ ಗೌರವವನ್ನೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುವರು. ಅಜ್ಞ ಜನರು ಹೀಗೆ ಆತ್ಮಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುವ ಈ ಕಸಬುದಾರರಿಗೆ ಬಲು ತೀವ್ರ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸುಂದರವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಕರ್ಷಣವಾಗಲಿ ನೂರಾರು ತಿಳಿಗೇಡಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಗುರುತ್ವದ ಮಂದೆಗೆ ಎಳೆದು ತರಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಅಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದವನಿಗೆ ಶಾಪ ಕೊಡುವ ಬೆದರಿಕೆಯು ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಅವರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ತರಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಕಸಬಿನ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 'ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವನೇ - ಗೃಹಸ್ಥನಿರಲಿ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಿರಲಿ- ಗುರುವಾಗಲು ಅಧಿಕಾರಿ'ಯೆಂದು ಘೋಷಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ-ಅರ್ಹತೆಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ತಾವು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಧರ್ಮದ ಜಗದ್ಗುರುಗಳೆಂದು ಸಾಧಿಸುವರು. ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದರೂ

ನಿಮಗೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವರಲ್ಲದೆ ಅವರಾದರೂ ಮಹಾತ್ಮರೆಂದೂ ಜಗದ್ಗುರುಗಳೆಂದೂ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೇಶಕ್ಕೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಲಜ್ಜಾಸ್ವದರಾದ ಇಂಥ ತಕ್ಕರು ಅಜ್ಜ ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಯಾವ ದಂಡದ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಲ್ಲವೇ ? ಜನತೆಯು, ಇವರು ಮಾಡಿರುವ ಅನರ್ಥದ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣೆರೆಯುವ ಕಾಲವು ಬಂದಿದೆ. 'ಗುರುತ್ವ'ವು ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಿತಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಸಬುದಾರ ಗುರುಗಳಿಂದ ಅದು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಶಿಷ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನೊಂದಿಗೆ ತನಗಿದ್ದ ಪವಿತ್ರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಯಲಾರನೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಬಲಾದ ತತ್ವವು ಕೂಡ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಪಟಗುರುಗಳಿಂದ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ಕುಟಿಲತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು ಮೋಸವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು (ಒಳ್ಳೆಯ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದರೂ) ಅದರ ನಿಜವಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಆಧುನಿಕ ಕಸಬುದಾರರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ದೀಕ್ಷೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯನ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಮಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು, ಹಲವು ಪೂಜಾವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದು, - ಇಷ್ಟೇ ಗುರುವಿನ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವರು. ಶಿಷ್ಯನ ಬಗೆಗಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿದಂತಾಗಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಅವನಿಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಳ್ಳುವುದರ ಹೊರತು ಆತನ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಿಷ್ಯನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯೂ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪರಾಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನ ಸಂಬಂಧವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ದೀಕ್ಷೆಯು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯು, ಶಿಷ್ಯನ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹರಿದುಬರಲು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಇನ್ನು, ಗಾಢವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಗುರುವಿನ ಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯ ಗುರುವು ಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಇಂಥ ಗಾಢವಾದ ಸಂಬಂಧವು

ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೆಂದರೆ ಶಿಷ್ಯನು ಮುಕ್ತನಾಗುವ ವರೆಗೂ ಅದು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯು ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳ ಅನಂತರ ದೊರೆಯುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯಲಾರದು. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೆಂದರೆ, ಉಚ್ಚಕೋಟಿಯ ಗುರುವಿನಿಂದ ಶಿಷ್ಯನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದಂತೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದುದಾದರೆ ಆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭವೇ ಬರಲಾರದು. ಆದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ದೀಕ್ಷೆಯ ಅಣಕವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಸಬುದಾರ ಗುರುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಕುಲ ಪಡಬೇಕಾದುದೇ. ಆದುದರಿಂದ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಗುರುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಶಿಷ್ಯನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿದುದಾದರೆ ಆತನು ನರಕ ಭಾಜನನಾಗುವನೆಂದು ಭಗವದಾದೇಶವಿರುವುದಾಗಿ ಸಾರುವರು. ಅಜ್ಞ ಜನತೆಯು ಅದನ್ನು ಪರಮಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿ ಗುರುವನ್ನು ಅಸಂತೋಷಪಡಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಡಗುವರು. ಆದಕಾರಣ ಗುರುಗಳ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೂ ಸೈರಣೆಯಿಂದ ವಶರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಬಗೆಯ ಸೂಚನೆಯೂ ಕೂಡ ದೊರೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಈ ಧರ್ಮಗುರುಗಳ ಚಾತುರ್ಯ ಮಾತ್ರ, ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ತಾನು ಸರಿಯಾದ ಗುರುವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವೆನೆಂದು ಎನಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗುರುವಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಪ್ಪು ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಗುರುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮತ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತಾನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಗುರುವಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗುರುವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಏತದ್ದಿರುದ್ಧ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಗುರುವು ತಾನಾಗಿಯೆ, ಶಿಷ್ಯನ ಪ್ರಗತಿಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುಂಠಿತವಾಗಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮುಂದುವರಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗುರುವನ್ನು ಅರಸಲು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಗುರುವಿನ ಪವಿತ್ರ

ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಗುರುವು ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದುದಾದರೆ ಶಿಷ್ಯನು ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಅವನಿಂದ ದೂರನಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಷ್ಯನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ನೈತಿಕ ನಿಯಮವೂ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಇಲ್ಲವೆ ಇತರ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವವರು ಗುರುವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿದವರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪಂಥಗಳನ್ನೂ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ನಡುವೆ ರಾಜಪದವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಆಶ್ರಮಗಳ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೋತೃವರ್ಗಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಕರ್ತವ್ಯಾಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವರಲ್ಲದೆ, ಮಾಯೆ, ಜೀವ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ -ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮೇಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವರು. ಅವರ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ನೆರೆಯವರಲ್ಲದೆ ಅವರ ಉಚ್ಚ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ವಿಶಾಲವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಗಳುತ್ತ ಅವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ತಾವು ಕೇಳಿದ ಅನೇಕ ಜಟಿಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನಭಾಂಡಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವು ಜನತೆಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಗುರುಗಳೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿತರಾಗುವರು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ, ಜನರು ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಯಿತೇ ವಿನಾ ಅವರ ನಿಜವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯೋಗಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಸಂತನನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುವುದು ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಹೊರತು ವಿದ್ವತ್ತೆಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ತನ್ನ ಹೊರಗಣ ಸ್ವರೂಪದಿಂದಾಗಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ವಾಕ್ಪಟುತ್ವಗಳಿಂದಾಗಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸಿದವನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯು ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ವತ್ತೆಯು ನಿಜವಾದ ಮಹಾತ್ಮನ ಇಲ್ಲವೆ ಯೋಗಿಯ ಒರೆಗಲ್ಲಾಗಲಾರದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಾಗಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ತನೆಯಾಗಲಿ ಗುರುವಿನ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರದೆ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆತನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳೇ ಆತನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಅಳತೆಗೋಲಾಗಿವೆ. 'ಮಹಾತ್ಮ' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವ 'ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿ'

ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥವು ನನಗೆ ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮನೆಂದರೆ ಅತಿ ಕ್ಷುದ್ರ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಉಪೇಕ್ಷಿತ ಜೀವಿಯೆಂದೂ ಅಹಂಕಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಘನತೆಯ ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ದೂರನಾದವನೆಂದೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮನಿರಸನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವನೆಂದೂ ನಾನು ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮಾಡುವೆನು. ಜ್ಞಾನವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವರು. ನಾನಿದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನವು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಆತ್ಮದ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಬುದ್ಧಿಯ ವಲಯವನ್ನು ಮೀರುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಜಲುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾದ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವಾದರೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಾವು ಜನರೆದುರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು; ಅವುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಾದ ಹೂಡಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು. ಆದರೂ ನಾವು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಜ್ಞರಾಗಿಯೇ ಇರುವೆವು. ನಾವು ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗೀತೆಯ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳುವೆವು; ದಿನಾಲೂ ಬಿಡದೆ ಗೀತೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಪಠನ ಮಾಡುವೆವು; ಅದರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರು ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುವೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ? ಅದರಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾದ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಎಂದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆ ? ಜನರು, 'ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ, ಜೀವವು ಬ್ರಹ್ಮ' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಶಬ್ದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜುನನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಗೀತೆಯು ಈಗಿರುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭಾರತ ಯುದ್ಧದ ದಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿದೆ. ತಾನು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಕರುಣಿಸಿದ್ದನು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಶಬ್ದಶಃ ಆಯಾ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಆತನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವು ಆತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಗೀತೆಯ ಆಧುನಿಕ ಉಪದೇಶಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರಕರು ಇಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಶ್ಲೋಕಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗುವ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಆಯಾ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಚರಣಗೊಳಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಮನುಷ್ಯನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪಥದಲ್ಲಿ ದಾಟುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಒಳಗಿನಿಂದ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಲು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ನಿಯಮನಿಷ್ಠ ಸಾಧನವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಆಂತರಿಕ ಜಡತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ನಮಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳ ಸಾಮಂಜಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವನಾಗಲಿ, ಕರ್ತವ್ಯಾಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವವನಾಗಲಿ ನಿಜವಾದ ಗುರುವೆನಿಸಲಾರನು. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿದಿವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ಗುರುವಿನಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಆತ್ಮದ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆತನ ನೇರವಾದ ಸಹಾಯ. ನಾವು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನೇ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆತನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಸ್ವತಃ ಮುಕ್ತನಾದವನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲನು. ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ, ಮಾಯೆಯ ಅಥವಾ ಅಹಂಕಾರದ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಗುರುವು ಮುಕ್ತನಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂದು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಿರೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸೋಣ. ನಿಮ್ಮ ಗುರುವು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಬಂಧಿತನಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆತನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಸ್ವತಃ ತಾನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ

ಮನುಷ್ಯನು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜನರು ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ, ಬಹುಶಃ ಆತ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಾಗಲಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭವಾಗಲಿ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಅಯೋಗ್ಯ ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸುವರು. ತಮಗಿಂತಲೂ ಮುಂದುವರಿದ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ - ಅಭಿಮಾನಗಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತವೇ ಸರಿ. ಇದು ಒರಟಾದ ಸ್ಥೂಲ ಅಹಂಕಾರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇಂಥ ಗುರುವನ್ನು ನೀವು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಸ್ಥೂಲತೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಅಹಂಕಾರವು ಬೆಳೆದು ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು. ಈ ಅನಿಷ್ಟವಿರುವವರೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಮುಕ್ತಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುತಃ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು ಮನಸ್ಸಿನ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುವುದು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಾಗುವ ಗುಲಾಬಿ ಹೂವಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸುಗಂಧದ ಅನುಭವವು ಕೂಡ ಅದರ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಸ್ಥೂಲ ಎನಿಸುವುದು. ಪೂರ್ಣ ಸಮಾಧಾನವೂ ಮಿತತ್ವವೂ ಉಳ್ಳ ಹಾಗೂ ನಿಸರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಮರಸವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವು ತಾನಾಗಿಯೇ ನಡೆದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಾಂತಿಯು ಮನಸ್ಸಿನ ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೂ ನಿಜವಾದ ವಸ್ತುವು ಇನ್ನೂ ಆಚೆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯ ಅರಿವು ಕೂಡ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಂತಿಯ ಬೋಧೆಯು ಸಹ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ- ಎಷ್ಟೇ ಅಲ್ಪವಾಗಲೊಲ್ಲದೇಕೆ,- ಭಾರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಶಾಂತಿಯ ಇರವನ್ನೂ ಮರೆತು ಬಿಡುವೆವೋ ಆಗ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ವಸ್ತುತಃ ಆನಂದವೂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಮಜಲಿನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಬ್ದಗಳು

ವರ್ಣಿಸಲಾರವು. ನಾವು ಕೊನೆಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಿದೆಯಾದುದರಿಂದ ಯಾವನು ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವನೋ ಮತ್ತು ಯಾವನಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಿಯ ಹೃದಯದಿಂದ ತೊಡಕು-ಆತಂಕಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಚರಣಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಆತನೇ ಸಮರ್ಥ ಗುರುವಾಗಲು ಅರ್ಹನು. ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನವನು ಯಾವನೂ ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಮುನಿಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ 'ಯೌಗಿಕ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ'ಯ (Yogic transmission) ಪದ್ಧತಿಯು ಅದರ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮರೆತುಹೋಗಿರುವುದು ಅತಿ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲ ಜನರು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಸಮ್ಮೋಹನ ವಿದ್ಯೆಯೆಂದೂ 'ಮೆಸ್ಮೆರಿಸಂ' ಎಂದೂ ಹೇಳಿ ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ 'ರಾಜಯೋಗದ ಪ್ರಭಾವ' (Efficacy of Rajayoga) ವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಕೇವಲ ಯೌಗಿಕ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯು ಅನ್ಯಥಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇಂದಿನ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಬರುವ ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಉಲ್ಲೇಖವು, ಹಲವು ಧರ್ಮಗುರುಗಳಿಗೆ, 'ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಲಕ್ಷಣತೆಯೂ ಇಲ್ಲ'ವೆಂದು ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಅಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಥವಾ ಸಂತರ ಸಂಗದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳ ಕ್ಷೋಭವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲಕಾಲ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ. ಇದು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವರು ತಮ್ಮ ಅಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸಬಯಸುವರು. ಅವರು ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಭಕ್ತಿಪರಮಾಣುಗಳ ಸ್ವಯಂ ವಿಕಿರಣವಾಗಿದೆ. ಅದು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರ ಮೇಲೂ

ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೇವಲ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಮಾಣುಗಳು ಸಂತ ಮಹಾತ್ಮರಿಂದಷ್ಟೇ ವಿಕಿರಣವಾಗದೆ ಧಾರ್ಮಿಕನಾಗಲಿ, ಸಾಧುವಾಗಲಿ, ಕ್ರೂರನಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಂದಲೂ ವಿಕಿರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ನೀವು ಒಬ್ಬ ಅಧರ್ಮಿಯ ಇಲ್ಲವೆ ನೀತಿಬಾಹಿರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲವಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಅದೇ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯತೊಡಗುವುವು. ಇಂಥ ವಿಕಿರಣದ ಪರಿಣಾಮವು ಕೇವಲ ಕೆಲಕಾಲವಿದ್ದು ನೀವು ಅದರಿಂದ ದೂರವಾದಾಗ ಇಲ್ಲದಾಗುವುದು. ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಉಪದೇಶಿಸಿದುದನ್ನು ಜನರು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸುವರೆಂದು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಜನರು ಅವರ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿರುಗಿ ಹೋದಾಗ ತಾವು ಕೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಸುಟಿಬಿಡುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜನರ ದೋಷವೇನೂ ಇರದೆ ಉಪದೇಶಕರ ಇಲ್ಲವೆ ಗುರುಗಳ ದೋಷವಿದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಾವು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುವವರಲ್ಲಿ ಸಂಚರಣಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಕೀರ್ತನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗೆಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವು ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಮೇಳದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಲಾಗುವ ಗೀತೆಗಳ ಧ್ವನಿತರಂಗಗಳ ಪರಿಣಾಮ. ನಾವು ಎಲ್ಲ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಕೀರ್ತನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವೆವು. ಅದಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಗೂ ಯಾವದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಶಕ್ತಿಯು ಅತ್ಯುಚ್ಚ ತರಗತಿಯ ಒಂದು ಯೌಗಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಯೋಗಿಯು ತನ್ನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಯಾರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ

ಯೌಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ದೈವಿ ಪ್ರಭೆಯನ್ನಾಗಲಿ ತುಂಬಬಲ್ಲನು ಹಾಗೂ ಆತನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಯಾವುದೇ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬಲ್ಲನು. ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ನೆರೆದವರ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನಿಂದ ದೂರವಿರುವವರ ಮೇಲೆಯೂ ಅವನು ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಲ್ಲನು. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದಾಗ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧಕನಿಗೆ ಒಂದು ಜೀವಿತ ಕಾಲವೇ ಬೇಕಾಗಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಉಚ್ಚಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವುಳ್ಳವನು, ದೃಷ್ಟಿಮಾತ್ರದಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಕೇವಲ ಜಂಬದ ಮಾತಾಗಿರದೆ ತೀರ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಋಷಿಗಳು ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಎವೆಯಿಕ್ಕುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಫತೇಹ್‌ಗಡ ನಿವಾಸಿ ಸಮರ್ಥಗುರು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಜಿ ಮಹಾರಾಜರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಅದ್ಭುತ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪುಲವಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಎಂತಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಗುರುವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಠಿಣವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯತ್ತ ನೆಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾರಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಂತನಿಗಾಗಲಿ ಯೋಗಿಗಾಗಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಿಯ ಅಥವಾ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯ ಮಟ್ಟವಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಅವನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನ ಹೊಂದಿದ್ದಾದರೆ ನಾವೂ ಅವನ ಮಟ್ಟವನ್ನೇ ಮುಟ್ಟುವೆವು. ಆದುದರಿಂದ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದವನನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಗುರುವೆಂದು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ದುದೈವದಿಂದ ನಾವು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವೆವು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

ಗುರುವು, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗತಿಯು ಈ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುವ ಮೊದಲು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವುದೋ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಂಡಲದವರೆಗಾದರೂ (ವಿರಾಟ ದೇಶವೆಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ) ಮುಟ್ಟದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಗುರುವು ಆ ವಲಯದೊಡನೆ ಅಥವಾ ಮಟ್ಟದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಶಕ್ತಿಯ ಅಕ್ಷಯ ಭಾಂಡಾರದೊಂದಿಗೆ ಆತನ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕವು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಪರರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡುದಾದರೆ ಅವನು ಕೇವಲ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥೂಲತೆಗಳಿಂದ ದೂಷಿತನಾಗುವನು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆತನು ಬಹು ಬೇಗ ತಾನೇ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗುವನು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಲು ಈ ಮಜಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ತಾನು ಗುರುವೆಂಬ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಲೇಶವೂ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು. ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ತಾನು ಗುರುವೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಬಂದುದಾದರೆ ಯಾವಜ್ಜೀವನವೂ ಆತನು ಗುರುವಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬುಗೆ. ಆತನು ಆತ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ತಾನು ಗುರುವೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದಾದರೆ ತೀವ್ರವೇ ಅದು ಅತಿ ಸ್ಥೂಲರೂಪದ ಅಹಂಕಾರವೆನಿಸುವ ಗರ್ವವಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕೆಟ್ಟ ದೋಷವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಗುರುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು. ದೇವರೇ ನಿಜವಾದ ಗುರುವಾಗಿದ್ದು ನಾವು ಆತನಿಂದಲೇ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆಯುವೆವು. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೇವರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾದುದರಿಂದ

ಸರ್ವಶಕ್ತನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಸಹಜೀವಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅರಸುವೆವು. ಅಂತೂ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಗುರುವೆಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ದೇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆತನು ಅಪಹರಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ, ಅದು ಈಶ್ವರನಿಂದೆಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆತನು ತನ್ನನ್ನು ಪರಮಗುರುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವತೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಅತಿ ನಮ್ಮ ಭಗವತ್ ಸೇವಕನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದುರ್ಯೋಧನನಿಂದ ಇದೀಗ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಬರುತ್ತಿರುವ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ರೂಪವಾದ ಅನಿಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಆತನಲ್ಲಿ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು. ಈ ಅನಿಷ್ಟಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಸ್ತುವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗುರು ತನ್ನ ಹೃದಯದೊಳಗಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಮತ್ತು ಆಧಿಕ್ಯದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ತಾನು ಮಾನವತೆಯ ಅತಿ ನಮ್ಮ ಸಹಚರನೆಂದಾಗಲಿ ಸೇವಕನೆಂದಾಗಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರಾದ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗಾರರನ್ನು ಬಂಧುಗಳೆಂದೇ ತಿಳಿದು ನಡೆದರು. ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿವರೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅವರಿಗೆ(ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ) ತಿಳಿಯದಂತೆಯೇ ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುರು ತನ್ನ ಗುರುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಮಾನವತೆಯ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವಕನೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ತೀರ ಆವಶ್ಯಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಆತನ ಅಧಿಕಾರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ, ಅದಾದರೂ ತಾನು ಸ್ವಂತ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರನೇಕರು ಈ ಸೇವಾಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಅಹಂಮನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದು. ಗುರುವಿನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದರಿಂದಾಗಲಿ ಆತನ ಅವಯವಗಳನ್ನು

ಒತ್ತುವುದರಿಂದಾಗಲಿ ಆತನಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರವಾಹವು ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಶಿಷ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾವಿತ್ರವನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದು ನಿಜವಿರಲೂಬಹುದು; ಆದರೆ ಗುರುವು ಅದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೀಗಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಸಾಹಸವು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಸೌಖ್ಯವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಈಗ ಕಾಲಮಾನಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ತಿರುವುಮುರುವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ಗುರುವು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಇಂಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನವು ಬಹು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ತಾನು ಗುರುವೆಂದೂ ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನವನೆಂದೂ ತಿಳಿದುದಾದರೆ ಅದು ಗುರುವಿನಲ್ಲಿರುವ ತೀರ ಕೆಟ್ಟ ಬಗೆಯ ಅಹಂಕಾರ. ವಸ್ತುತಃ ಗುರುವಿನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತತ್ಪರನಾಗುವುದು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಂಗತಿಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಗುರುವು ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ತಿಳಿಗೇಡಿಯು ಇಂಥ ಪ್ರಚಲಿತ ಮಾದರಿಯ ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆತನ ಶಿಷ್ಯನಾಗುವುದಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದ. ತನ್ನ ಗುರುತ್ವದ ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಗುರುವು ಆತನಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. “ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುತ್ತ ಆತನಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧೀನನಾಗಿರಬೇಕು. ದಿನಾಲು ಮುಂಜಾನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಜೆಗೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆತನು ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ನೀನು ಮಲಗತಕ್ಕದ್ದು; ಆತನು ಏಳುವ ಮೊದಲೇ ನೀನು ಏಳತಕ್ಕದ್ದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಬಡಪ್ರಾಣಿಯು ತಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮುಗ್ಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ “ಇದನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ನಾನು

ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುವುದು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. “ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊರದೂಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತೆಂತಲೂ ತಿಳಿ” ಎಂದು ಗಡುಸಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಆತನು ನಮ್ರನಾಗಿ, “ಹಾಗಾದರೆ, ಮಹಾಶಯರೇ, ನನ್ನನ್ನೇ ನೀವು ಗುರುವೆಂದು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ದಯೆ ತೋರಿದಂತಾಗುವುದು” ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಅಸೂಯೆ, ತಿಕ್ಕಾಟಗಳು ಸಂಭವಿಸುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನೋಡುವೆವು. ಇದೆಲ್ಲದರ ಕಾರಣವೇನು ? ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭವೇ ಕಾರಣ. ಆದುದರಿಂದ ಗುರುವು ಯಾವುದೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಲಿಪ್ತನಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಭಿಮಾನದ ಇಲ್ಲವೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವದ ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಆತ ಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಕೇವಲ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಯೂ ಮಾನವತೆಯ ನಿಜವಾದ ಸೇವಕನೂ ಆಗಿದ್ದು, ಕೀರ್ತಿ-ಕಾಂಚನಗಳ ಗುಪ್ತ ಆಶೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ, ಕೇವಲ ಅವ್ಯಾಜ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೇ ಜನತೆಗೆ ಬೋಧಿಸುವವನಾಗಬೇಕು. ಅತಿ ದೂರತಮ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಆತನ ಗತಿ ಇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಆತನಲ್ಲಿ ಯೌಗಿಕ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಯಶ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಅರಸಬೇಕು. ಅಯೋಗ್ಯ ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಡೀ ಜೀವನ ಗುರುವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಲೇಸು.

ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿ

ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅವನತಿಯು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಹಾಗೂ ತಪ್ಪು ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಆಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿಯ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸುಖ-ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಲೌಕಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಮನಸ್ಸಿನ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಜೀವನದ ಈ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ದಿನಾಲು ದೇವಿ-ದೇವತೆಯರ ಸ್ತುತಿಪರವಾದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಠನ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಪೂಜೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಔಪಚಾರಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಾಗಲಿ - ಇವಿಷ್ಟನ್ನೇ ಜನತೆಗೆ ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾವಧಿ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೂ ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನೂ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತಿಯ ಕೊರತೆಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಚ್ಛೆಗಳು, ಪ್ರಲೋಭನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವೋದ್ರೇಕ ಮುಂತಾದ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುವು. ತರಬೇತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದೈವೀಗುಣವನ್ನು ಆತ್ಮಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರೆ ತರಬೇತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯು ದೋಷಯುಕ್ತವೂ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಪ್ರಯೋಜಕವೂ ಆಗಿರುವುದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಣವು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತತ್ವದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮನಸ್ಸಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಮರ್ಥ ಗುರುವಿನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಳ್ಳೆಯ

ತರಬೇತಿಯು ನಮ್ಮ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಸ್ಥಿತಿಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಒಲವು ಇದ್ದೇ ಇರುವುದಾದರೂ ಆತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದವರು ವಿರಳ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ದೋಷಯುಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ತರಬೇತಿ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಿಜವಾದ ದಾರಿಯಿಂದ ದೂರ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆತನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈಗ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ, ತನ್ನ ತರಬೇತಿಯು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಠಿಣ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಯಾರನ್ನು ಗುರುವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನೋ ಆತನ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತ, ಆತನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗುವನು. ತಾನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಗುಂಟ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಆತನಿಗೆ ಕಠಿಣವಾಗುವುದು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ ಅಜ್ಞರಾಗಿದ್ದ ಜನರ ಮುಂದೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ನಿಮಗೆ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ನೀರುಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಗಜ್ಜರೆಯನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಡಿರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಹಲವು ನಿರರ್ಥಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನೂರಾರು ಇಂಥ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಾಣುವಿರಿ. ಅವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಯದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾದರೂ ಮುಂದೆ ಒಯ್ಯಲಾರವು. ಇದು ತರಬೇತಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ಇಂಥ ಗುರುಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕಲಿಯುವವರನ್ನೂ ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯ ಸಹಜ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತಿ, ಮಾನಸಿಕ ಸಮಾಧಾನ, ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಲಘುತ್ವಗಳುಂಟಾಗದಿದ್ದರೆ ನೀವು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವರೆಂದೂ, ನಿಮ್ಮ ತರಬೇತಿಯು ದೋಷಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ನೀವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಇಂದು ಬಹುಜನ ಗುರುಗಳು ಅನುಸರಿಸುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ನಿಷ್ಪೂರವಾದ ನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ

ನಿಂತಿವೆಯಾದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವವರಿಗೆ ಅವು ಬಹುಶಃ ಅವ್ಯವಹಾರ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವುವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗುರುಗಳು ಜನರಿಗೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಯಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತೆಯೂ, ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವಂತೆಯೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರು. ಈ ರೀತಿಯ ತರಬೇತಿಯು ಪ್ರಪಂಚದ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ, ಇಲ್ಲವೆ ಭಕ್ತಿಪರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಉಪದೇಶಗಳು ಇಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಾರವು; ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರವು. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶುಷ್ಕಪಂಡಿತರೇ ಹೊರತು ಅನುಭವಿಕರಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಲು ಜನತೆಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆ ? ಸರ್ವಥಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಅವರ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು ? ಕೆಲವರಂತೂ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉಚ್ಚಸ್ಥಿತಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಘೋಷಿಸುವರು. ಇದರರ್ಥವಿಷ್ಟೇ : ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು, ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಹಿಟ್ಟಿನ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಹಾಕುವುದು, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಇಂಥ ಕೆಲವು ಟೊಳ್ಳು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಈ ರೀತಿ ಘೋಷಿಸುವವರು ಕೊಡಲಾರರು. ನಮ್ಮೆದುರಿಗಿರುವ ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನರಿಗಷ್ಟೇ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿರದೆ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಪರ ಕಾರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಅನೇಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆತಂತೆಯೇ. ಅವರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

ಹಾಗೂ ಲೌಕಿಕ ಜೀವನಗಳೆರಡೂ ಅಷ್ಟೇ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಸಾಗುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು.

ಆದುದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದಿನ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸರಿಯಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೊರಗಿನ ಸಹಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಾಯವು, ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಸಮರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಗುರುವಿನಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಈ ಸಹಾಯವು ಲಭಿಸಿತೆಂದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವೀಯಲು ಉಚ್ಚ ಆತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗುವವು.

ಬೇಕಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ, ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಒಬ್ಬ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತರಗತಿಯ ಸಹಬಾಂಧವನಿಂದಲೇ ಇಂಥ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ದೇವತೆಗಳನ್ನು, ಉಪದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮೃತರ ಆತ್ಮವನ್ನು ಗುರುವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೊಂದಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ 'ಅಂತರ್ವಾಣಿ'ಯೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರ ಗತಿಯೂ ಅಂತೆಯೇ. ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಎಲ್ಲ ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಅಂತರ್ದ್ವನಿಯನ್ನೇ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುವ ಅನೇಕರನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂತರ್ವಾಣಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಾದುದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಂತರ್ವಾಣಿಯೆಂದು ಅಥವಾ ಮೃತರ ಆತ್ಮದ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರೋ ಅದು ಅವರ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೆಲಕಾಲ ಅನುಸರಿಸಿದುದಾದರೆ ಅದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅತಿ ಚುರುಕಾಗಿ

ಮಾಡಿ ಅದರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಆರಂಭ ಮಾಡುವುದು. ಮೃತರ ಆತ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸುವ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಜನರು ಯೌಗಿಕ ಸಿದ್ಧಿ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು. ವಸ್ತುತಃ ಅವರು ಇದರಿಂದ ಬಹು ದೂರವಿರುವರು. ಅಂತರ್ವಾಣಿ ಅಥವಾ ಅಂತರಾತ್ಮದ ವಾಣಿಯು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಹೊಲಬುಗೆಡಿಸದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ? ಅಂತರ್ವಾಣಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅದು ಕೇಳಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಏನು ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಅವರು ಕೇವಲ ಮರುಳುಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನೂ ತೋರಬಹುದು; ಇಲ್ಲವೆ ಕಲ್ಲು-ಮರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ದೂಷಿತಾವಸ್ಥೆಯೊಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿದೆ. ಮಲ, ವಿಕ್ಷೇಪ, ಆವರಣಾದಿ ಕವಚಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮಿತತ್ವಕ್ಕೆ ತರುವವರೆಗೆ ಅಂತರ್ವಾಣಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನಾಗಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. ಅಂತರ್ವಾಣಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಮೃತರ ಆತ್ಮಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅದು ಕೇವಲ ಮನೋವಿಭ್ರಮ. ಈ ದುಷ್ಟಚಟವನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ನಾಶ ಹೊಂದಿದಂತೆಯೇ. ಅದು ಸತತವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಂತೆ ಮತ್ತು ಪೀಡೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ರಾಮಚರಿತ ಮಾನಸದ ಕರ್ತೃವಾದ ತುಳಸೀದಾಸನ ಆತ್ಮದೊಡನೆ ತನಗೆ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆತನನ್ನೇ ಗುರುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಸಿದ್ಧಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ಆತನು ಹಿಗ್ಗುತ್ತ ನಡೆದನು. ತರುವಾಯ ಆತನ ಹಾಗೂ ಆತನ ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆ ಉಂಟಾಗತೊಡಗಿತು. ಶೀಘ್ರವೇ ಅದು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಕಲಹವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಆತನು ಸತತವಾಗಿ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನಹತ್ತಿ ಮಾನಸಿಕ ಪೀಡೆಗೊಳಗಾದನು.

ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆತನ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅತೀವ ದುಃಖಪಡಹತ್ತಿದನು. ಆತನೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದ ಅನಂತರ ಆತನನ್ನು ಈ ಅನಿಷ್ಟದಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಅದೆಲ್ಲವೂ ಭ್ರಮೆ ಇಲ್ಲವೆ ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಾನು ತುಳಸೀದಾಸನ ಆತ್ಮದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾಟವೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆತನು ಮುಕ್ತನಾಗಿರುವನು, ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಅನುಭವವಾಗಹತ್ತಿದೆ. ಅಂತರ್ವಾಣಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ಣ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನಸ್ಸಿನ ಧ್ವನಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಲಂಕ ಹಾಗೂ ಅಪವಿತ್ರತೆಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಶಾಂತ ಮತ್ತು ಸಮತ್ವದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಾರದವರೆಗೆ ಅದು ಅಂತರ್ವಾಣಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾರದು. ವಸ್ತುತಃ ಪೂರ್ಣ ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತರ್ಧ್ವನಿಯೇ ನುಡಿಯುವುದಲ್ಲದೆ ತುಂಬ ವಿಕಸಿತರಾದ ಮುಕ್ತಾತ್ಮರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರೇರಣೆಯು ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ, ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ ಎಂಬುದೂ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವದೆಂಬುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಭಗವತ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು, ಇದುವರೆಗೆ ಗಣಿಸಲಾದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವೂ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳ ವರೆಗಿನ ಬಹು ಪರಿಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವೂ ಎಂಬುದು ನಿಜವಲ್ಲ. ದೇವರು ಸರಳನಾಗಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಸರಳವಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ಯನು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಜೀವನದ ನಿಷ್ಕರವಾದ ನಿಯಮಗಳೂ ಆಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧನಗಳೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಡಕಿನದಾಗಿ ಮಾಡಿವೆಯೆಂದರೆ, ಜನರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದುದೆಂದು ನಂಬಲು ವಿವಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಅತ್ತ ಹೊರಳಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಕಠಿಣವೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ದೃಢನಿರ್ಧಾರದೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನ ಹಾಗೂ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇಷ್ಟೇ ಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾದುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ ಆಂತರಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಅಥವಾ ಚಕ್ರಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣದಿಂದಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯು ಆಂತರಿಕ ಶುದ್ಧೀಕರಣದಿಂದ ಮೊದಲಾಗುವುದು; ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಸಿದ್ಧಿಗಳ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಈ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹಠಯೋಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಾರೀರಿಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುವುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂತೂ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ತೀರ ಕಠಿಣ ಹಾಗೂ ತ್ರಾಸದಾಯಕವಾಗಿವೆ. 'ಸಹಜಮಾರ್ಗ' ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಗುರುವಿನಿಂದ ಸಂಚರಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸುಲಭವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಧರ್ಮಗುರುಗಳು, ಜನರಿಗೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೈವೀ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ದಿನಾಲು ಎಂಟೆಂಟು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಹಲವು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುವರು. ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಭಾರ ಹೊರಿಸುವ ಅಥವಾ ಮೆದುಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುವ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವ ತರಬೇತಿಯ ರೀತಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಲವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ತರಬೇತಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ಮನೋವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಅನುಭವಶಕ್ತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದು. ಇದು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಆತನನ್ನು ಬಡಿದಂತಿದೆ. ಚಕ್ರಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗುರುಗಳು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಸುದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ತ್ರಾಸದಾಯಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮವು, ಹೀಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬಾರದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುವ ತೊಡಕುಗಳನ್ನೂ ಬಂಧನಗಳನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಬಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಸಂಚರಣಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಸಮರ್ಥ ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲಾದ ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯ

ಕ್ರಮವು, ಹೆಂಗಸಿರಲಿ, ಗಂಡಸಿರಲಿ, ತರುಣನಿರಲಿ, ವೃದ್ಧನಿರಲಿ, ಗೃಹಸ್ಥನಿರಲಿ, ವಿರಕ್ತನಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯ ಆರಂಭದ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೆ ಸಾಧಕನ ಮನಃಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಭಗವದಭಿಮುಖವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಡಿತರಾದ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಬಹುಶಃ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಶಾರೀರಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವರು. ಅವುಗಳನ್ನನುಸರಿಸಲು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಜನರಿಗೆ ಬಲು ಕಠಿಣವೆನಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆರಂಭದ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನಿಯಮಿತ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮರ್ಥ ಗುರುವು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಬಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹಾಗೂ ಆಳವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಾಗ ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವು ಭಕ್ತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ದೈವೀಸಮರ್ಪಣೆಯಾಗಿ ತೋರಿ ತಾವು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರ ಸತತ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿರುವೆವು. ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧಕನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಕಂಪನಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗುವನು. ಇದು 'ಶಬ್ದ' ಅಥವಾ 'ಅಜಪಾ' ಎಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಆರಂಭ. ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಿಂದ ಸಾಗಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಬಾಹ್ಯಜಪವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಜನರು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಮುಂದುವರಿದುದನ್ನು ಕಾಣುವರು. ಇದನ್ನವರು ಅಜಪಾ ಅಥವಾ ಶಬ್ದವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು. ನಿಜವಾಗಿ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಸತತಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅವರ ಹೃದಯ ಹಾಗೂ ನಾಲಗೆಗಳಿಗೆ ರೂಢಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಮಲಗಿದಾಗಲೂ ಮೈಮರೆತಾಗಲೂ ಆ ಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ

ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ನಿಂತುಹೋಗುವುದು. ಇದು ಕೇವಲ ರೂಢಿಯ ಬಲದಿಂದಂಟಾದುದೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ಅಜಪಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ. ಉಚ್ಚ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯೆಂದೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ದೊರಕಿಸಲಾದುದೆಂದೂ ನಿಜವಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾದ ಅಜಪಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲವೇ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ - ಅದೇಕೆ, ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ - ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಲ್ಲದು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಂಪನಗಳು ಕೆಲಕಾಲ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಅನಂತರ ಅವು ಉಳಿದ ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಹರಡಿ ಕೊನೆಗೆ ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸುವುವು. ಆಗ ಅದನ್ನು 'ಅನಾಹತ'ವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತವಾದಂತೆ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಸಾಧನ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯೂ ಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಾಯಃ ಏಕಮೇವ ಸಾಧನವೂ ಆದ, ದಕ್ಷವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಧ್ಯಾನವೊಂದೇ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ಧ್ಯಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗುವ ಅಸಂಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ದೂರುವರು. ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಟಸ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ವರೆಗೂ ತಾವು ಮಾಡುವ ಸಾಧನವು ಸಫಲವಾಗದೆಂದು ಅವರ ಎಣಿಕೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ನಾವು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವೇ ವಿನಾ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದೆ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಎಂದಿಗೂ ವಿಶ್ರಮಿಸದ ನಮ್ಮ ಜಾಗ್ರತ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರವಾಹವು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಾಗ್ರತ ಮನಸ್ಸು ಹರಿದಾಡುತ್ತ ಅಗಣಿತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ನಾವು ಸುಪ್ತಚೇತನದ ಮೂಲಕ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ನಮಗೆ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ಜಾಗ್ರತ ಮನಸ್ಸೂ ರೂಪಗೊಂಡು ಸುಪ್ತಚೇತನದೊಂದಿಗೆ ಮೇಳವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪರಿಣಾಮವು ಆಳವೂ ಸುದೀರ್ಘವೂ ಆಗಿರುವುದು; ಹಾಗೂ

ಕೊನೆಗೆ ಆತ್ಮದ ಗುಣವಿಶೇಷವಾದ ಶಾಂತತೆಯೂ ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದು. ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಜ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಗುರುಗಳು ಧ್ಯಾನದ ಬೈತಕಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ತಾತ್ಪರ್ಯವಾದ ಮರೆವಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವೆ ಮೆದುಳಿನ ಕಾರ್ಯದ ತಡೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ಸತ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಹೊಸಬನಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೀರ ಆಕರ್ಷಕವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ಅಸಾಧಾರಣ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು, ತಾವು ಗುರುಗಳೆಂದು ತಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಆತುರ ಉಳ್ಳವರು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಇಂದ್ರಜಾಲದ ಕ್ರಿಯೇ ಮಾತ್ರ. ಇದು ಆತ್ಮಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನುಳಿದು ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇರದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುವು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯ ದೊಡ್ಡ ದುರುಪಯೋಗವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವೆನು. ಇದು ತಪ್ಪು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಾಧಕನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾನಿಕರವಾಗಿದೆ. ಅದುಮಲ್ಲಟ್ಟು ಇಲ್ಲವೆ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿ ಇಡೀ ಆಂತರಿಕ ರಚನೆಯನ್ನೇ ಕೆಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಆಂತರಿಕ ಜಡತೆಯನ್ನೂ ಮಾನಸಿಕ ಮಾಂದ್ಯವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಂಥ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವನು ವಿವೇಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನಲ್ಲದೆ ಆತನ ಅನುಭವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆತನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ತೀರ ಅಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು. ಮನುಷ್ಯನು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹಗುರವಾಗುತ್ತ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಆತನು ತಪ್ಪು ಬಗೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವನೆಂದು ನಾವು ಊಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮಿಕ ಲಘುತ್ವದ ಸತತವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ, ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತತ್ವವನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಆತ್ಮಿಕ ಲಘುತ್ವವನ್ನು

ಉಂಟು ಮಾಡುವುದೋ ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಬೇತಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ಉಚ್ಚತರ ಸಿದ್ಧಿಯು ಶಕ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಯೋಗ್ಯ ಗುರುವಿನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಧಕನು ಆತನಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧೆ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಶರಣುಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಕೆಲ ಜನರು, ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕೇವಲ ದೀಕ್ಷೆಯೊಂದೇ ಸಾಕಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ಗುರುವಿನಿಂದ ಅವರು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಳಿದ ಮುಂದಿನ ಸಾಧನೆಯ ಅಥವಾ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗುರುವಿನ ಒಂದು ಪ್ರೇರಣೆಯೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಹಾಗೂ ಮಾಯೆಯ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದೆಂದು ಅವರ ಕಲ್ಪನೆ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯವಾದರೂ ಗುರುವು ವಿಶೇಷತಃ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಮಟ್ಟದವನಿದ್ದು ಆತನಿಗೆ ನೀವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶರಣಾಗತರಾಗದ ಹೊರತು ಅಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರವು ಗುರುವಿನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸದಾ ನೆಲೆಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನಾದರೂ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಆತನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದರರ್ಥವಲ್ಲ. ನಮಗಾಗಿ ಆತನು ವೃಥಾ ಶ್ರಮ ವಹಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ದುಡಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು.

ಬಹುಜನ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಸಾಧಕನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಕಸಿತಗೊಳಿಸಲು ಕೃತ್ರಿಮ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದು ತುಂಬ ದೋಷಯುಕ್ತವಾದ ಪದ್ಧತಿ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಸಾಧಕನಲ್ಲಿ 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ'ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಅವರು ಬಾಹ್ಯ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಅವೇ

ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಂತೆಯೂ ಹೇಳಿಕೊಡುವರು. ಇದು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಆಂತರಿಕ ಜಡತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕೃತ್ರಿಮ ಸಾಧನಗಳಿಂದ 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ'ಯ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಉಂಟಾಗದು. ಶಬ್ದಗಳ ಪದೇ ಪದೇ ಪುನರುಚ್ಚಾರಣೆಯು ಆತನ ನಾಲಗೆಗೆ ರೂಢಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಅವೇ ಶಬ್ದಗಳು ಆತನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬರುವುವು. ಅದರಿಂದ ಆತನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಶುದ್ಧ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ಆತನು ನೂರಾರು ಸಲ ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದು; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು; ಆದರೂ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಬಹುದೂರವಿರುವರು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಆತನ ಸುತ್ತಲೂ ಕೃತ್ರಿಮ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಆ ವಾತಾವರಣವು ಅದನ್ನೇ ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ'ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ವಸ್ತುತಃ ನಿಜವಾಗಿರದೆ ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಹಾಗೂ ಭ್ರಾಮಕ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾದಂತೆ 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ'ಯ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇನೂ ಉಚ್ಚವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಯಾಜಾಲದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರೂ ಅದರ ಎಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ಣ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಡತ್ವದ ಬಹುಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪವೇ ಆದರೂ ಅಹಂಕಾರವು ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇರುವುದು. ಇದುವೆ ಜ್ಞಾನದ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಪ್ರಕಾರವೆಂದೂ, ಇದರಾಚೆಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸುವರೋ ಅವರು ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಗಂತವ್ಯವಾಗಿರದೆ ಮುಂದಿನ ಮಜಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಕೇವಲ ಅದನ್ನು ದಾಟುವೆವು. ಅದನ್ನೇ ಸತ್ಯವಸ್ತುವೆಂದಾಗಲಿ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯೆಂದಾಗಲಿ ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವವರು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ 'ನಾನು' ಎಂಬ ಭಾವನೆಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಿದೆ, ನಾವು ಕೊನೆಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮನಿರಸನದ ಸ್ಥಿತಿ. ಅಲ್ಲಿ 'ಅಹಂ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯು ತೀರ ಅಪಸ್ವರವಾಗುವುದು. 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ'ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮೂಲತಃ ಚೇತನತೆಯಿಂದ ಮೈದೋರಿ ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದಾರಿಗುಂಟ ಮುಂದುವರಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಅದು ಒಳಗೆ ಕಂಪನಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಅವುಗಳಿಗೆ ಮರುದನಿಗೊಡುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು : 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ' (ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮ); 'ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ' (ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮ) 'ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ' (ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ). ವಸ್ತುತಃ ಮೂರು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಮಗ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯು ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಪಿಂಡದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲರೂಪದಿಂದ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಹದಿನಾರು ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುವು.

ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಾಧಕನು ಯೋಗ್ಯನಾದ ಗುರುವಿನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪಥದ ಮೇಲೆ ತೀರ ಸಹಜಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಂತರಿಕ ಶುದ್ಧತೆಯ ಕಡೆಗೆ, ಅರ್ಥಾತ್ ಚಕ್ರಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಕಡೆಗೆ, ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರ ಶಕ್ತಿಗಳ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮಿತತ್ವದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುವುದೇ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಶ್ರದ್ಧೆ

ಸಂಕಲ್ಪ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಇವು ಮೂರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಸತ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವೆಂದರೆ ನಾವು ಆತ್ಮವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತರಾದಂತೆಯೇ. ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಾರಿಯು ನೇರವಾಗಿ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಲು ತಕ್ಕದಾಗಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯ ಬಗೆಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಹಾಗೂ ನಿಚ್ಚಳವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸಾಧನಗಳಾದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗುರಿಯತ್ತ ನೇರವಾಗಿ ಒಯ್ಯುವ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಸರದ ನಿರ್ಣಯವು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನೀವು ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿರುವ ದಾರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಗಂತವ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ತಕ್ಕದಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನೀವು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ವಸ್ತುವು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳೂ ಭ್ರಮೆಯೂ ಉಂಟಾಗುವವು. ನೀವು ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದುದಾದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಅಶಕ್ಯವಾಗುವದು. ದುದೈವದಿಂದ ನೀವು ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ದೋಷಯುಕ್ತ ತರಬೇತಿಗೊಳಗಾದಾಗ ಬಹುಶಃ ಹೀಗಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ದಾರಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು, ಅದು ಕೇವಲ ಹಳೆಯದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನುಸರಿಸಬೇಡಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ಹಳೆಯ ಮಾರ್ಗವು ಪ್ರಪಂಚದ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದದೆ ಇರಬಹುದು. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕ ಜನರು ಅನುಸರಿಸುವರು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಡಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವರೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಃ ಅವರು ಸ್ವತಃ ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಕೆಲ ಜನರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತುಂಬ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ವಿವೇಚನೆ ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಯಾವುದೊಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಆ ಪದಾರ್ಥದ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಿಟ್ಟ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ನಿಜವಾದುದೂ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಉಳಿಯುವಂತಹದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೋರಿಕೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ಭೌತಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದಾಗಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಲಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾದ ತಳಹದಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥೂಲವಾದ ಭೌತಿಕ ರೂಪಗಳ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯೂ ಆಕಾರ, ಸಂಕೇತ ಹಾಗೂ ವಿಧಿಗಳ ಉಗ್ರವಾದ ಅವಲಂಬನವೂ ನಿಜವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದುರಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕೇವಲ ಭೌತಿಕತೆಯು ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತದ ವಿವೇಚನೆ, ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಕುರುಡು ನಂಬುಗೆ ಇಡುವರು; ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಒಯ್ಯುವ ಹಲವು ಅನ್ಯ ಸಾಧನಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಜನರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದಿರುವುದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ, ತಾವು ಮೊದಲೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜಾಂಶವೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಆಕಾರ, ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬುಗೆ ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ದುರಾಗ್ರಹವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರರ್ಥವಿಷ್ಟೇ : ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿದ್ದು ಸತ್ಯವನ್ನರಸಲು ಅವರು ಎತ್ತರಕ್ಕೇರಲಾರರು. ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯು ಮುಗಿದಂತಾಗಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅವರು ಅದೇ ಪರಿಮಿತವಾದ ವಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುವರು. ಈ ರೀತಿ, ನಾವು ಮೇಲೆ ಉರುವುದನ್ನು ಯಾವುದು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೋ ಅದನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಕೇವಲ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶುದ್ಧರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದವೋ ಆ ಕೊನೆಯ ಬಿಂದುವಿನ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವೆವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ, ಮಾಯೆ ಮತ್ತು ಅಹಂಕಾರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಹಗುರವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಸ್ಥೂಲರೂಪಗಳ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾರ ಅಥವಾ ಆಂತರಿಕ ಜಡತೆಯು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಧಕವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತ ಹೋದುದಾದರೆ ಅವರು ಜಡತೆಯ ಹಾಗೂ ವಂಚನೆಯ ಮುಳ್ಳುಕಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಶಾಶ್ವತಾನಂದದ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಹುದೂರ ಉಳಿಯುವರು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡನೆಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಉನ್ನತವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಗುರುವಿನ ಸಹಾಯವು ತೀರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಆತನ ಮೂಲಕವೇ ಸಾಧಕನಿಗೆ ದೈವೀ ಪ್ರೇರಣೆಯು ಬರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥನೂ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯ ನಿಜವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ನಾವು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಕಾಲವಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಅಳವಿನೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನಗಳಿಂದಲೂ ಆತನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಆತನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆತನನ್ನು ಗುರುವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆತನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೋಸ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನಾವು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದಾಗಲಿ ಹೊರಗಿನ ಭವ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಆಕೃಷ್ಟರಾಗಿ ಕುರುಡರಂತೆ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ನಿಜವಾದ ಗುಣಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ನಾವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಆತನ ನಿಜವಾದ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಹಂಬಲಿಸುವ ಸತ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಆತನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆತನ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಂತರಾಕರ್ಷಣವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗುವೆವು; 'ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈತನೇ' ಎಂದು ತಿಳಿಯತೊಡಗುವೆವು. ಈ ಭಾವನೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿ ನಾವು ಆತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಾರಂಭಿಸುವೆವು. ನಾವು ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಆದರ ತೋರಿ, ಆತನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ, ಆತನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ದಾರಿಗುಂಟ ಸಾಗುವೆವು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗುಂಟಾದ ಲಾಭಗಳ ಅನುಭವವು ಗುರುವಿನ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ನಾವು ಆತನನ್ನು ಅತಿಮಾನವನೆಂದು ಕಾಣತೊಡಗುವೆವು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಅದು ಸಂಶಯ, ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳನ್ನು ಚದುರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅಡ್ಡಿ-ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಇಡೀ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟಡದ ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಶ ಗಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸತ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಅನುಸರಿಸುವ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಶರಣುಹೋದ ಸಮರ್ಥ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಈ ಅಡಿಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಯೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಸೌಧವನ್ನು

ರಚಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುತ್ತಿರಬಹುದಾದ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯೊಂದು ನಿಮಗೆ ದೊರೆಯುವದು. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ನವೀನವಾದ ದೈವೀಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದು.

ಕೆಲಜನರು ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವರು. ತಾವು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗವು ಎಂತಹದೇ ಇರಲಿ, ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಇಂಥ ಹುಚ್ಚು ನಂಬುಗೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಲಬುಗೆಡಿಸುವುದು ಬೇರೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಎಂದಿಗಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕ ಠಕ್ಕ ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತ ಸಂತನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳಿಂದಲೂ ಆತ್ಮಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಭಾವನೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಗರ್ವಿಷ್ಯ ವೇಷಧಾರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನು ಆಸಕ್ತಿ ದ್ವೇಷಾಹಂಕಾರಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಬಲ್ಲನೆ? ನಾವು ಹೊರಗಿನ ಥಳುಕಿನಿಂದ ಮರುಳಾಗದೆ ತಳದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನರಸಲು ಆಳವಾಗಿ ಮುಳುಗಬೇಕು. ಪಾಂಡಿತ್ಯದ, ವಾಕ್ಪಟುತ್ವದ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿಯ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನವು ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನುಷ್ಯನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಹತ್ವವಿರದ ಇಂಥ ಮೋಸದಿಂದ ಭ್ರಮಿಷ್ಯನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸರಿಯಾದುದಾಗಿದ್ದು ನೀವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯು ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಶ್ರೇಣಿಯ ಯೋಗ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ, ಅಹಂಕಾರಗಳಿಂದ ದೂರನೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಕುರುಡು ನಂಬುಗೆಯು ನಿಃಸಂದೇಹವಾಗಿ ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಬಲ್ಲದು. ಇಂಥ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿಯ ನಿಮ್ಮ ಅಚಲ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯ ತುತ್ತತುದಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ನೀವು ಸತ್ಯವಸ್ತುವಿನೊಡನೆಯೇ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವಿರಿ.

ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಮರ್ತ್ಯವನ್ನು ಅಮೃತತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ಸಜೀವ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದೆ. ಅಮೃತವಾದುದೊಂದಿಗೆ ತಾನು ಸ್ವತಃ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗುರುವಿನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದ ಇದು ನಿಸಂದೇಹವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಂಬಂಧವು ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಮುರಿಯಲು ಬಾರದಂತಿದ್ದು ನಾವು ಕೊನೆಯ ಮಜಲನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ವರೆಗೂ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಯೋಗದ ಮೂರನೆಯ ಸಾಧನವಾದ ಷಟ್‌ಸಂಪತ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ನಿಜವಾದುದಾಗಿದ್ದು ಮನುಷ್ಯನು ಅದರಿಂದ ಕ್ಷಣಕಾಲವೂ ವಿರಹಿತನಾಗದಷ್ಟು ದೃಢವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕಾರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಆತನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಮೀರಿದುವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಕೃತಕವಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹುಟ್ಟಿ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದು, ಯೋಗ್ಯ ಗುರುವು ಅದನ್ನೊಂದಿಗೂ ನಂಬಲಾಗದು. ತಿಷ್ಠನ ಪ್ರೇಮ ಭಕ್ತಿಗಳ ಉದ್ರೇಕಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತ, ಯೋಗದ ಸಾಧನ ಚತುಷ್ಟಯದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕೊನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲಿಗೆ ಆತನು ಬರುವ ಕಾಲವನ್ನು ಸಹನೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣದ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆಯಲಾರಂಭಿಸುವುದು. ನಿಜವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಸದ್ಗುಣವಾಗಿದ್ದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಧರ್ಮದ ವಲಯವನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವ ನಿರ್ಭೀತ ಧೈರ್ಯವಾಗಿದೆ; ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ವಸ್ತುತಃ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಅದೊಂದೇ.

ಅಧ್ಯಾಯ 7

ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆ

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಬಹು ಜನರ ಕಠಿಣ ಹಾಗೂ ಕಷ್ಟಮಯ ಜೀವನವು ಅವರನ್ನು ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಗ್ನರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಮಹತ್ತ್ವದ ಇಲ್ಲವೆ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರದೆ ತಾವು ಭಕ್ತಿಪೂಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ವೇಳೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲಾರರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅದನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಮರ್ಥರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಕಾಲ ಕರ್ತವ್ಯದ ಅರಿವು ಇರುವಂತೆ ತೋರಿದರೂ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅವರನ್ನು ಆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದೂರವಾಗಿರಿಸುವುದು. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿರುವುದು. ದೊಡ್ಡ ವಿಪತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಲಾಭಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನೀಯುವರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಲುಕಿ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿಸಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನೇ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸುವೆವು. ಹಾಗೆಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ-ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದರರ್ಥವಲ್ಲ. ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯದ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿರುವದೋ, ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೂ ನಾವು ಅಷ್ಟೇ

ಜಾಗ್ರತರಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇರಕೂಡದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ವಿರಾಮಕಾಲದೊಳಗಿನ ಹಲವು ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಿಕೊಂಡು (- ಮಲಗುವ ಮುಂಚೆಯಾದರೆ ಉತ್ತಮ-) ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದಾರಿ ತೋರುವಂತೆಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ನಿಷ್ಕಪಟ ಹೃದಯದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೇಮ-ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ನಾವದನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಆತನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಭಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ ಭಗವದ್ವಿಚಾರವು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗ, ನಾವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಜೀವನದ ಪ್ರಧಾನೋದ್ದೇಶವೆಂದು ಗಣಿಸತೊಡಗುವೆವು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅದರ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಹಂಬಲವು ಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಭಗವತ್‌ಸ್ಮರಣೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವೆವು. ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುವುದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಆಗಿರದೆ ಕೇವಲ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಯೋಗ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿದೆ. ಭಗವಂತನ ಕೇವಲ ಅರಿವು ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನ ಅನೇಕ ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ನಾವು ದಿನದ ಬಹುಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಅರಿವುಳ್ಳವರಾಗಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೂ ಭಗವಂತನ ಸ್ಮರಣೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಕವಾದಾಗ್ಯೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವನ್ನು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆವು; ಮತ್ತು ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಮಹತ್ತ್ವವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುತಃ ಭಗವದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ

ಬಹು ದೂರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಭಗವತ್‌ಸ್ಮರಣೆಯು ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬಾರದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವದ್ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ರೂಢಿಯ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವ್ಯಾಹತ ವಿಚಾರಧಾರೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವ್ಯನಾಗಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವಿನಿಂದ ನಮಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ದಿವ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ದೇಗುಲವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ - ಇವೆರಡು ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರೇಮವಂತೂ ಅಡಿಗಲ್ಲಿನಂತೆ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ಸೇವೆಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಯ ಭಾವವು ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಸಹಬಾಂಧವನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಯು, ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಸೇವೆಯೇ. ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಹಲವರು ಸಹಬಾಂಧವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ- ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರಬಹುದು, ಗೆಳೆಯರಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಆಪ್ತರಾಗಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬನ ಸೇವೆಯನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೈನಿಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ ನಾವು ಸೇವಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹುತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರಿಗೂ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಅರಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧರಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾದ ದೇವರ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದುದಾದರೆ ಆ ಮೂಲಕ ದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿದಂತಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಘ್ನವು ದೂರವಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರಮವು ಸರಳವಾಗಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು

ಆ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಭುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸತತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವೂ ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತವಾಗಿ, ಇಲ್ಲವೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ದೈವೀಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು. ಆಗ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯನ್ನೂ ನಾವು ವ್ಯಾಮೋಹರಹಿತವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಲಾರಂಭಿಸುವೆವು. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಗದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಭಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ ಪ್ರವಾಹವು ಹರಿದುಬರಲು ದಾರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು. ಅದು ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕೊಳೆ-ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ನಡೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು. ಆ ಕಸವು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭೆ ಹಾಗೂ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳ ಸಂಘರ್ಷದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಧ್ಯಾನದಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿಹಿ ವೀರಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ದೈವೀಶಕ್ತಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಸಿರುವುದು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ನಿಶ್ಚಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಮಾಡಲಾಗುವ ಧ್ಯಾನವು ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಪವಿತ್ರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅನಂತರ ದೇವರ ಭಾವನೆಯೇ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ದಿನದ ಬಹುಭಾಗ ಸೇವೆ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವೆವು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅನಂತರವೂ ನಾವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯ ತೀರ ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಸಮರ್ಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದುದಾದರೆ, ಧ್ಯಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುತಃ ಕೇವಲ ಶಾಂತಿ, ಸರಳತೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಸಾಧಕನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆರಂಭದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಆತನ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮವು ಕಾಣದಿರುವುದರಿಂದ ಆತನು ಧ್ಯಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನಗೇನೂ ಅನುಭವ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸದ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಆತನು ದೈವೀಶಕ್ತಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದರ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ನಿಜವಾದ

ವಸ್ತುಲಾಭವು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ದಿನದ ಬಹುಭಾಗ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಇರುವನೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸೋಣ. ಆತನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಸತತ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವನಾದುದರಿಂದ ಆತನ ಪ್ರಗತಿಯು ಸುಲಭವೂ ಶೀಘ್ರವೂ ಆಗುವುದು.

ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಹೊಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಚಿಂತೆ ಕಳವಳಗಳಿಂದ ಮುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಿರಂತರವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪದೇ ಪದೇ ದೇವರ ಸ್ಮರಣೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲ ಜನರು ತಿಳಿದಿರುವರು. ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಕ್ರಮವೆಂಬುದನ್ನೂ, ಎಷ್ಟೇ ಚಿಂತೆ ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದರೂ ನಿಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಅನುಭವಗಳು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುವು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುವು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ದೈವೀಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಆತನನ್ನು ಅತಿಮಾನವನೆಂದು ತಿಳಿದು ನೀವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತ ಜೀವನದ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಅದೆಷ್ಟು ಲಾಭವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಿರಿ. ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಅದೇಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ತನಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿರಿ. ಉಪಾಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಗುರುವೇ ಮಾಡುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಗುರುವೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ನೀವು ಕಚೇರಿಯಿಂದ ತಿರುಗಿಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕರ್ಷಕ ನೃತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಿರೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸೋಣ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯು ನರ್ತಕನ ಮೋಹಕ ವೇಷದಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವುದು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳು ವಿನೋದದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಆಗ

ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಗುರುವೇ ಆ ನೃತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನೇ ಹೊರತು ನೀವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ತತ್ಕ್ಷಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕುತೂಹಲವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಆಕರ್ಷಣದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಗುರುವಿನ ಶಕ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಹರಿಯತೊಡಗುವುದು. ನೀವು ಕಚೇರಿಯಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು, ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಅನಂತರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಗ್ಗುವರು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ನೀವೂ ಕೂಡ ಅವರ ಹರ್ಷವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಗ್ಗುವಿರಿ. ಒಂದರೆಕ್ಷಣ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿ ಪವಿತ್ರ ವಿಚಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಾದಂತೆ ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ. ಆಗ ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಗುರುವೇ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪವಿತ್ರ ವಿಚಾರದ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವಿರಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯನೊಂದಿಗೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನೀವಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಗುರು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಡೆಯುವಾಗ ಗುರುವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನೀವಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಗುರುವೇ ತನ್ನ ರೂಪದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನಿಸುವನೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ದಿನದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೀವು ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಬದಲಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಗುರುವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವನೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿರುವಿರಿ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡದೆ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗುವುವು.

ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ರೂಪವು ಸತತವಾಗಿ ಉಳಿದು ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಆತನ ಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ. ವಸ್ತುತಃ ನಿಜವಾದ ಗುರುವು ಆತನ ಅಂತರಾತ್ಮನೇ ವಿನಾ ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವರೂಪವಲ್ಲ. ಆದರೂ ರೂಪವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರು ಭೌತಿಕ ರೂಪವೇ ಗುರುವೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅವರು ಸ್ಥೂಲತೆಯ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವರು.

ಕಬೀರದಾಸನು ಇಂಥವರನ್ನು 'ಗುರುಪಶು'ವೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಗುರುವು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲಯ ಹೊಂದಿದ ಮಹಾ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನ ರೂಪದ ಧ್ಯಾನವು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವುದು. ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಆತನ ಶರೀರವು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನ ಅಂತರಾತ್ಮದಷ್ಟೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗುಣವುಳ್ಳದಾಗಿರುವುದು. ಇಂಥ ಗುರುವಿನ ರೂಪದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥೂಲತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗುವಿರಲ್ಲದೆ ಆತನ ಅಂತರಾತ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡ ರೂಪವು ಕೆಲಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ನೀವು ಶುದ್ಧಸತ್ಯದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಏರುವಿರಿ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ರೂಪವು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಮಾಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು 'ಸಹಜಮಾರ್ಗದ ಹತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ' (Commentary on Ten Commandments of Sahaja Marga) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಬಾಹ್ಯರೂಪದಿಂದ ಒಳಗಡೆ ಪಯಣ ಮಾಡಿ, ಆಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವುದೋ, ಆ ನಿಜಧಾಮವನ್ನು ಸೇರುವೆವು.

ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣ

ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವೆವು. ಆತನನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆ ಗೌರವಗಳಿಂದ ಕಾಣುವೆವು. ಕ್ರಮೇಣ ಆತನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಲುಗೆಯು ಪ್ರಗಾಢವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವು. ಇದು ಆತನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾದಂತೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣದ ಆರಂಭ. ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಪ್ರಬಲವಾದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೊಯ್ದಾಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ನಿಶ್ಚಲಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಗೆ ವಶರಾದಂತೆಯೂ, ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ವಿಮುಖ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ಅನುಭವಿಸತೊಡಗುವೆವು. ನಾವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಉಚಿತ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ನಿರತರಾಗಿ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು. ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣವೆಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಗುರುವಿನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾರುಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಸುವುದೆಂದರೆ ಆತ್ಮನಿರಸನದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಆರಂಭವಾದಂತೆಯೇ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವಿಗೆ ನಾವು ಶರಣಾಗತರಾದಾಗ ಆತನಿಂದ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ದೈವೀಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸತೊಡಗುವೆವು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಿಸುವನು, ವರ್ತಿಸುವನು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಎಲ್ಲವೂ ಗುರುವಿನ ಪವಿತ್ರ ನ್ಯಾಸವೆಂದೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಾಡುವನು. ಆತನ ಇಚ್ಛೆಯು ಗುರುವಿನಿಚ್ಛೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಶವರ್ತಿಯಾಗುವುದು. ತನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕರೆಯಲು ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಜನರೊಂದಿಗೆ ವನಕ್ಕೆ ಹೋದ ಭರತನು

ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣದ ಸುಂದರವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಜನರ ಒತ್ತಾಯದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಗಂಭೀರ ಭಾವದಿಂದ, ಭರತನು ಹೇಳಿದರೆ ತಾನು ಬರಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಭರತನ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿತು. ಆದರೆ ಆತನು ಶಾಂತಭಾವದಿಂದ “ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ; ನಾನು ಕೇವಲ ಆಜ್ಞಾಪಾಲಕ” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೂ ಸಮರ್ಪಣದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ನಡೆದು ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮನಃಶಕ್ತಿಗಳ (faculty) ಪೂರ್ಣ ನಿರಸನವಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ನಾವು ಗುರುವನ್ನು ಅತಿಮಾನವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಆತನಿಗೆ ಶರಣುಹೋಗುವೆವು. ನಾವು ಆತನನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆ-ಗೌರವಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ಆತನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೇವಲ ಸುಗಮತೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಆತನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವೆವು. ನಾವು ಆತನನ್ನು ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ, ಗುರು ಅಥವಾ ಪ್ರಿಯತಮನೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದುದಾದರೆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಆಕರ್ಷಣದ ಗಾಢ ಸಂಬಂಧವು ಆತನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಣದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು. ಗುರುವನ್ನು ತಾಯಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಂತೂ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಯುಕ್ತವೂ ಲಾಭದಾಯಕವೂ ಆದುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಾಯಿಯು ಪ್ರೀತಿ-ಮಮತೆಗಳ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸದಾಕಾಲವೂ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಸುಖ-ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯತ್ನಶೀಲಳಾದ ಮಾತೆಯ ಹೃದಯವು ಮಾತ್ರ ಮಗುವಿನಿಂದ ತನಗುಂಟಾದ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲುದು. ನಿಜವಾದ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನವೂ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಆತನು ಶಿಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಮಾತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗುರುವು ಮಗುವೆನಿಸುವ ಶಿಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿತವನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಶಿಷ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಗುರುವಿನ ಗಾಢವಾದ ಮಮತೆಯ

ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾತೆ ಎನಿಸುವ ಗುರುವಿನ ಸಲಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನ ಲಕ್ಷ್ಯವು ಶಿಷ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವುದು. ಮಾತೆಯ ಮಮತೆಯು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗುರುವಿನ ಮಮತೆಯು -ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇವರ ಮಮತೆಯು -ಜನರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ತಾಯಿಯ ಹಾಗೂ ನಿಜವಾದ ಗುರುವಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ತೀರ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ. ತಾಯಿಯು ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಗುರುವಾದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಶುವನ್ನು ಕೆಲಕಾಲ ತನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯನು, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯ ಶಿಶುವಿನಂತೆ, ಗುರುವಿನ ವಿಚಾರಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೀರಿ ಪುಷ್ಟಿಹೊಂದುವನು. ಕಾಲವೊದಗಿ ಬಂದಾಗ ಆತನು ದಿವ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಆತನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಶಿಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಗುರುವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಆತನ ಮಾನಸಿಕ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ದಿವ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ನೀಡಲು ಗುರುವಿಗೆ ಕೇವಲ ಏಳು ತಿಂಗಳುಗಳು ಬೇಕಾಗುವವು. ಆದರೆ ಗುರುವಿನ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಚಾರಗಳ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಅರಿವು ಇನ್ನೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕ್ರಮವು ಬಹುಕಾಲದ ವರೆಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇಂತು ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಗುರುವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾತೆಯೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳಾದ ಪ್ರೇಮ, ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.

ಋಷಿಗಳು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ಮನಃತ' ಹಾಗೂ 'ಗುರುಮತ' ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ರೀತಿಯ ಶಿಷ್ಯರು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಐಹಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದುಃಖದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ, ಸಂಪತ್ತಿನ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳು ಕೈಗೂಡುವವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇರುವ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಗುರುವಿಗೆ ಶರಣುಹೋಗುವರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶರಾದಾಗ

ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ಡೆಗೆಯುವರು. ಇಂಥ ಶಿಷ್ಯರ ಬಗೆಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯಂತೂ ಹಾಗಿರಲಿ, ವಿಧೇಯತೆಯ, ಇಲ್ಲವೆ, ಅಧೀನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಆತನಿಚ್ಛೆಗೆ ವಶರಾಗುವರೋ ಅವರೇ 'ಗುರುಮತ' ಶಿಷ್ಯರು. ಆಜ್ಞಾಪಾಲನೆಯಿಂದಲೇ ಅಧೀನತೆಯು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಗುರುವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದಾಗ ಆತನ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಂತರಿಕ ಒಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ, ನಾವು ಆತನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಪರಿಣಾಮವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಆತನಿಂದ ದೂರವಾದಾಗ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಅಜಾಗರೂಕರಾಗುವೆವು. ಕೆಲಕಾಲ ಪದೇ ಪದೇ ಆತನ ಸಹವಾಸವು ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ಮಹಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆತನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ನೆಲೆಸಲಾರಂಭಿಸುವುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಆತನನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆವು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾವು ಆತನನ್ನು ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ ನೆನೆಸುವೆವು. ನಮಗೆ ಆತನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನವರಿಕೆ ಆದಾಗಲೇ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧೀನತೆಯು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಆತನ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವೆವು. ನಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಆತನನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುವೆವು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು-ಒಪ್ಪುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಹೊಂದಲಾರಂಭಿಸಿ ನಾವು ಕೆಡುಕಿನಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವು. ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾವು ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವೆವು. ಜನ್ಮಾಂತರದ ದುಃಖಗಳಿಂದ ನಾವು ಪಾರಾಗಬಯಸುವೆವು. ಆದ ಕಾರಣ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ, ನಾವು ವಿವೇಚನೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಿಗೂ

- ಬಳ್ಳಿಯವುಗಳಾಗಿರಲಿ, ಕೆಟ್ಟವುಗಳಾಗಿರಲಿ - ನಾವೇ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣದ ಮೇಲಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿವೇಚನ ಶಕ್ತಿಯು ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಗುರುಸಂಕಲ್ಪವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಾಡುವನು. ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಏಳದು. ಏಕೆಂದರೆ ಗುರುವಿನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಯುಕ್ತವಾದುದನ್ನೇ ಮಾಡುವನೆಂಬುದು ಪೂರ್ಣ ಖಂಡಿತವಾದಂತಾಗುವುದು. ಆಗ ಆತನು ಗುರುಸಂಕಲ್ಪವೆಂದು ಬಗೆದು ಯುಕ್ತವಾದುದನ್ನುಳಿದು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡನು.

ಅಧ್ಯಾಯ 9

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದವನನ್ನಾಗಲಿ ಆತನ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿದವನನ್ನಾಗಲಿ ಹುಡುಕಹೋದರೆ ಪ್ರಾಯಃ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಕಲಹ ಉಂಟಾಗಲು ಇದೇ ಕಾರಣ. ಅವರು ದೇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಮಾತನಾಡುವರು; ಆದರೆ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಸ್ತಿಕನಿಗಿಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವರು. ಅವರು ದುಃಖದಲ್ಲೋ ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲೋ ಇದ್ದಾಗಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಆತನ ಉಪಯೋಗ. ಇಂಥ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ತಮ್ಮ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೊರತೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ, ಇಷ್ಟಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವರು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದು ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ-ಭಕ್ತಿಗಳ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬಹುದೂರವಾಗಿದೆ. ಯಾವನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಲಾಭಗಳಿಗಾಗಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಕೇವಲ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವನೋ ಆತನೇ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತ. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆತನ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣುಹೋಗುವನು. ಒಳ್ಳೆಯದಿರಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದಿರಲಿ, ಪ್ರಿಯವಿರಲಿ, ಅಪ್ರಿಯವಿರಲಿ, ತನಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಂತುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರುವನು. ಸಂತೋಷ-ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನಿಂದ ಬಂದ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಪೂರ್ಣತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ನಿಃಶಂಕ ಮನೋಭಾವವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಕಾರದ

ಭಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದರೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಸ್ವತಃ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ಕೂಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸಮರ್ಪಣದ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ತಮಗೆ ತಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ದೇವರು ನೆರವನ್ನು ನೀಡುವನೆಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಾದೆಯಿದೆ. ಅದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ಇಹಪರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ನಾವು ದುಡಿಯದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆತಂತೆಯೇ. ನಾವು ಭಗವದಿಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆವೆಂಬುದೂ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನೇ ಆಗಲಿ, ಅದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಬೇಕೆಂಬುದೂ ಇಷ್ಟೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ಪರಮ ಗುರುವಿನ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತರೆಂದು ಹಾಗೂ ನಾವು ಸತ್ಯದಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವೆವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವು ಭೌತಿಕ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಆಳಕ್ಕಿಳಿಯಬೇಕು.

ಭಗವಂತನ ಭೌತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಈ ವಿಶಾಲ ವಿಶ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಯು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರತತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಭೇದವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅದನ್ನು ಮಾಯೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವೆವು. ಜನರು ಮಾಯೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುತಃ ಅದು ವಿವಿಧ ನಾಮರೂಪಾತ್ಮಕವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಳಿಸುವ ಭಗವಚ್ಛಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವು ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಚರವಾಗುವುದು. ನಾವು ಮಾಯೆಯ ಮೆರುಗಿನ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಹಲವು ಸಲ ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅದನ್ನೇ ಸತ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು

ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾವೋದ್ದೇಗಗಳು ಅದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುವು. ನಾವು ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊರಳಿಸುವವರೆಗೆ ಮಾಯೆಯ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬಿಡುಗಡೆಯ ಯಾವ ಆಶೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಮಾಯೆಯ ನೇರವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿರುವ ಭೌತಿಕಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಈ ವಿಶಾಲ ವಲಯವು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಾಲಿಯ ಅಂಚಿನಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಚ್ಚಿನಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಗತಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ತುಲಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರವು ಇರಲೇಬೇಕಾದಂತೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಿಶಾಲವಾದ ವರ್ತುಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಆಧಾರವಿರಲೇಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಮರ್ಥರಾದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯಾ-ಪರಿಹಾರದ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಇಡೀ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರವು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಆಧಾರವಾದ ಶೂನ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಅಪರಿಮಿತ ವಿಶ್ವವು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳೂ ಆರಂಭವಾಗಿರುವವೋ ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಧಾರ ಅಥವಾ ಮೂಲವನ್ನು ನಾವೀಗ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದ್ದಾದರೆ ವರ್ತುಲದ ಕೇಂದ್ರವು ಕೂಡ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕದಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವರ್ತುಲವೇ ಆಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೇಂದ್ರವಿರಲೇಬೇಕು. ಇದೇ ಕ್ರಮವು ಅನಂತದವರೆಗೆ ಸಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವರ್ತುಲವು ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹೊರಗಿನ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗುವುದು. ಅದರ ಆದ್ಯಂತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಬುದ್ಧಿಯು ಅಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಭೌತಿಕ ವಿಶ್ವದ ಹಿಂದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಕಾರಣವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಶ್ವವಿರುವುದು. ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತರ ವೃತ್ತದಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕೇಂದ್ರವಿರಬೇಕು. ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಈ ಸ್ಥೂಲರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಕಲ್ಪನಾತೀತವಾದ ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಮ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಿಗೆ ಅಸಂಖ್ಯ ವೃತ್ತಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮೀಪದ ಹೊರಗಿನ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುವು.

ನಾವೀಗ ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ, ಸದ್ಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪದಿಂದ, ಮಾನವನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ದೂರದವರೆಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಹಿಂದಿನ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಸ್ತಿತ್ವದ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಥೂಲತೆಯ ವಲಯದೊಡನೆ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ದಾಟುತ್ತ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಮೂಲಕಾರಣದ ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗುವುದೊಂದೇ ನಮಗಿರುವ ಆಶಾಕಿರಣ. ಅದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರ. ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥೂಲದ ವರೆಗಿನ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಮೂಲ ಕಾರಣವು ಆಧಾರ ಅಥವಾ ಬಿಂದುವು ಅದರ ಅತ್ಯಂತ ಅಂತರ್ಭೂತವಾದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ನಾವದನ್ನು ದೇವರೆಂದೋ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದೋ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಮನುಷ್ಯನ ರಚನೆಯಾದರೂ ವಿಶ್ವದ ರಚನೆಯಂತೆಯೇ ಇರುವುದು. ಈ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಬಾಹ್ಯ ವಿಶ್ವದ ಹಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ವಿಶ್ವಗಳಿರುವಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಈ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಭೌತಿಕ ರೂಪದ ಹಿಂದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪಗಳಿರುವುವು. ಪೂರ್ಣ ಹೊರಗಿನ ರೂಪವೇ ಈ ಸ್ಥೂಲಶರೀರ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರ ಹಾಗೂ ಕಾರಣ ಶರೀರಗಳಿವೆ. ಹೊರಗಿನ ಈ ಮೂರು ರೂಪಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪಗಳಿವೆ. ಅವು ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ತತ್ವಜ್ಞರು ಅದನ್ನು ಶರೀರಗಳೆಂದು ಕರೆಯದೆ ಆತ್ಮದ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆವರಣಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹೆಸರು ಕೊಡುವುದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥೂಲದವರೆಗಿನ ಈ ಅಗಣಿತ ರೂಪಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಅಥವಾ ಭಗವದಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವನು. ಇದನ್ನು ತೀರ ಹೊರಗಿನ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ತೀರ ಒಳಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಮೂಲಬಿಂದುವಿನವರೆಗಿನ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ವರ್ತುಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ, ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ತೀರ ಒಳಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಮೂಲ ಬಿಂದುವೂ ಭಗವಂತನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕೇಂದ್ರವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ. ಭಗವತ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂದರೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂದರೆ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಶೂನ್ಯವೆಂದು

ಕರೆಯಲಾದ ಒಂದೇ ಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ವಿಕಾಸ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೂ ಅದೇ ಬಿಂದುವಿನಿಂದ ವಿಕಸಿತವಾಯಿತು.

ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೂಲಕಾರಣವು ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತು. ನಾವಿಂದು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದರೊಳಗೆ ಲೀನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಂದು ಮರದ ಸಣ್ಣ ಬೀಜದಂತೆ ಕೇಂದ್ರವು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ಅದು ನಾವಿಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ವಿಸ್ತೃತ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಂಗ್ರಹರೂಪವಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರವೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಮ ರೂಪದ ಇಡೀ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅವ್ಯಕ್ತ ಚಲನಗಳೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಸಮಯ ಬರಲು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದವು. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಾಳಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಮನುಷ್ಯನೂ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಮನುಷ್ಯನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅರಿವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ ಆವರಣವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಅವು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋದುವು. ಅಹಂಕಾರವು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸ್ಥೂಲರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿನ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ಥೂಲತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೂಡಿದುವು. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಂಸ್ಕಾರ ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದುವು. ಕೊನೆಗೆ, ಈಗ ಮನುಷ್ಯನು ಹೊರಗಿನ ಸ್ಥೂಲಶರೀರ, ಒಳಗಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ಆವರಣಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಸ್ಥೂಲತಮ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಈ ಬಾಹ್ಯಸ್ಥೂಲತೆಯ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತ ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಈಗ ನಾವು ಸಾಗುವೆವು. ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರದಿಂದ ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬರುವೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತ ಕಾರಣಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೇರೆ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಕಳಚುತ್ತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವೆವು.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮ, ಉಪಾಸನೆ (ಭಕ್ತಿ) ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ. ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮ-ಪಂಥಗಳಿಗೂ

ಸಾಮಾನ್ಯ ತಳಹದಿಯಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಧನ ಚತುಷ್ಟಯವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ.

ಈ ಸಾಧನ ಚತುಷ್ಟಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದು ವಿವೇಕ. ನಾವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಅವು ಪರಿವರ್ತನಶೀಲವೆಂದು ಅರ್ಥಾತ್ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾಯೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳೆಂದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ನಾವು ಅವುಗಳ ಕಾರಣವನ್ನು ಶೋಧಿಸಲು ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲ್ಪಡುವೆವು. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯು ಹೀಗೆ ಅನಿತ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ನಿತ್ಯ ಅಥವಾ ಶಾಶ್ವತ ವಸ್ತುವಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳುವುದು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿ ನಾವು ಅವುಗಳಿಂದ ಒಂದು ತರದ ಅಲಿಪ್ತತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗುವೆವು. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಧನ ಚತುಷ್ಟಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದಾದ ವೈರಾಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು. ವೈರಾಗ್ಯವು ಬೇರೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ನಾವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮನದಣಿಯೇ ಭೋಗಿಸಿ ಬೇಸತ್ತಾಗ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಆಂತರಿಕ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗುವೆವು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯು ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನಾವು ಭಗವದ್‌ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತರಾಗುವೆವು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದ ಕಪಟ ದ್ರೋಹಗಳಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದಾಗಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅವುಗಳಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುವೆವು. ನಮಗೆ ಆತ್ಮೀಯರಾದವರು ಯಾರಾದರೂ ತೀರಿಕೊಂಡುದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಹಾಗೂ ಅನಾಸಕ್ತಿಯ ಭಾವವು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವೈರಾಗ್ಯವು ನಿಜವಾದುದೂ ಬಹಳ ದಿನ ಬಾಳುವಂಥದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕತೆಯಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಬೀರದಾಸನನ್ನು ಕಾಣಬಯಸಿದ. ಅವನು ಆತನ ಮನೆಯನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಕಬೀರನು, ತನ್ನ ಆಪ್ತರೊಬ್ಬರು ತೀರಿಕೊಂಡುದರಿಂದ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ

ಹೋಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಅವನು ಕಬೀರನನ್ನು ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಲು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟನು. ಆದರೆ ಆತನು ಕಬೀರನನ್ನು ಹಿಂದೆಂದೂ ನೋಡದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಜನರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಠಿಣವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೊಂದು ಗುರುತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಸ್ಮಶಾನದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎಲ್ಲರ ಮುಖದ ಮೇಲೂ ಒಂದು ತರದ ತೇಜವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೆಂದೂ ಮನೆಗೆ ಮರಳುವಾಗ ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ಮಸಕಾಗುತ್ತ ಕೊನೆಗೆ ಮಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದೂ ಕೇವಲ ಕಬೀರದಾಸನ ಮುಖದ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಅದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದೆಂದೂ ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಥ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಬದಲಾದಾಗ ಅದೂ ಬದಲಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾದ ಆಘಾತಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದರೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭೋಗದ ಹಾಗೂ ಬಯಕೆಯ ಬೀಜವು ಆಳವಾಗಿ ಹುದುಗಿದ್ದು ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾದ ಕೂಡಲೇ ಅಂಕುರಿಸುವುದು. ನಿಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವವನ್ನು ಮಿತತ್ವದ ಮೂಲಕ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಶುದ್ಧೀಕರಣದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ವೇದಾಂತಿಗಳು ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು. ತಾವು ನೋಡುವುದೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆ, ಆದುದರಿಂದ ಕ್ಷಣಿಕ ಅಥವಾ ಮಿಥ್ಯೆಯೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಂಬಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವರು. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರಿಗದು ರೂಢಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಷ್ಟೇ ಬದಲಾವಣೆ ತಲೆದೋರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವು ಹೊರಗಷ್ಟೇ ಆಗುವುದು. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸತತಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅದು ಒಳಗೂ ಕಿಂಚಿತ್ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಬಹುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಅನುಭವದ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನಾಬಲದಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತವಾದ ವಿವೇಕವಾದರೂ ಭದ್ರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವೇಕ-ವೈರಾಗ್ಯಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ

ಸಾಧನಗಳಾಗಿರದೆ ಹಲವು ಸಾಧನಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬುದು ಈ ವಿಷಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ವಿವೇಕವಾಗಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವಾಗಲಿ ಸ್ಮರಣೆ, ಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೇಮ ಮುಂತಾದ ಯೌಗಿಕ ಸಾಧನಗಳ ಸತತಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಾದ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗದ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ವಿವೇಕವು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಸುಶಿಕ್ಷಿತವೂ ಸುನಿಯಂತ್ರಿತವೂ ಆಗಿ ಅಹಂಕಾರವು ಪರಿಶುದ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದ ಹೊರತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಶುದ್ಧವಾಗಲಾರವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿವೇಕವು ಇಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವ ಸಾಧನಗಳ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವೇದಾಂತಿಗಳ ಎರಡನೆಯ ಸಾಧನವಾದ ವೈರಾಗ್ಯವಾದರೂ ವಿವೇಕದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವು ಯೋಗದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳ ಮಜಲುಗಳಾಗಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲ. ಯೋಗದ ಸಹಜಮಾರ್ಗ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾಧನಗಳೆಂದು ಗಣಿಸದೆ, ಸಾಧಕನ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಲಾಗುವುದು. ಆರು ವಿಧವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಷಟ್‌ಸಂಪತ್ತಿ ಎಂಬ ವೇದಾಂತಿಗಳ ತೃತೀಯ ಸಾಧನದಿಂದ ಸಹಜಮಾರ್ಗವು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದು ಶಮ. ಇದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥ ಮತ್ತು ಶಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು. ಇದರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡುವುವು. ವಸ್ತುಗಳ ಅಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯ ವೈರಾಗ್ಯವು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನೀವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಸತ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡುದಾದರೆ ಉಳಿದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಕ್ರಮೇಣ ನೀವು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವಿರಿ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವುಗಳ ವಿಷಯಕವಾದ ನಿಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯು ಕ್ರಮೇಣ ಮಾಯವಾಗತೊಡಗಿ ನೀವು ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭೋಪಾಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸುವಿರಿ. ಈ

ಪ್ರಕಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಯೋಗ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣವೇ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಅಸಂಖ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು; ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನೀಯುವುದು; ಮತ್ತು ಶರೀರವನ್ನು ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಹಾಗೂ ಕೆಟ್ಟದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಅನಿಸಿಕೆಗಳಿಗೂ ಉದ್ದೇಗಾವೇಗಗಳಿಗೂ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ತತ್ವಜ್ಞರು ಐದು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾದ 'ಕ್ಷಿಪ್ತ'ವು ಹಸಿವು, ನೀರಡಿಕೆ, ಕೋಪ, ದುಃಖ, ಕೀರ್ತಿ-ಕಾಂಚನಗಳ ಆಸೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾದ 'ಮೂಢ' ವೃತ್ತಿಯು ಆಲಸ್ಯ, ಸೋಮಾರಿತನ ಅಥವಾ ಜಡತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮೂರನೆಯದಾದ 'ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ'ವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪವಿತ್ರ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ದೂರ ಒಯ್ದು ಧ್ಯಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯವಾದ ಅಸಂಬದ್ಧ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾದ 'ಏಕಾಗ್ರ'ವು ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವೃತ್ತಿ. ಕೊನೆಯದಾದ 'ನಿರೋಧ'ವು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಡಕುಗಳೂ ಕ್ಷೋಭವೂ ಇಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಸ್ಥ ವೃತ್ತಿ. ಈ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಋಷಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗವನ್ನು (ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿ) ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಜ ಮಾರ್ಗ ಪದ್ಧತಿಯ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಗದ ಏಳನೆಯ ಅಂಗವಾದ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆವು. ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದೇ ಧ್ಯೇಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವೆವು. ಮೊದಲಿನ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಅವು ತಾವಾಗಿಯೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಹೀಗೆ ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಯ ಹಾಗೂ ದುಡಿಮೆಯ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದು.

ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ವೇದಾಂತಿಗಳ ಮೂರನೆಯ ಸಾಧನವಾದ ಷಟ್‌ಸಂಪತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಶಮದಿಂದ

ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಯೋಗ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ರೂಪಣಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವೆವು. ಇದು ಯೋಗ್ಯ ಗುರುವಿನ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದಾದ ಸತ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನಿಗ್ರಹ (ದಮ)ವು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಂಪನ್ನವಾಗುವುದು. ಬಹುಶಃ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವರು. ಹಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಕರ್ಮದ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಇತರರು ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಶಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಜ್ಞಾನದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವರು. ವಸ್ತುತಃ ಕರ್ಮ, ಉಪಾಸನೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಗಳು ಒಂದರಿಂದೊಂದು ಭಿನ್ನವಾಗಿರದೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಒಂದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿರುವುವು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಭಕ್ತಿ (ಉಪಾಸನೆ)ಯಲ್ಲಿ ಮನೋನಿಗ್ರಹವು ಕರ್ಮವೂ, ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಗ್ರಹೇತ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉಪಾಸನೆಯೂ ಅದರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಜ್ಞಾನವೂ ಆಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರದ ಕ್ರಿಯೆಯು ಕರ್ಮವೂ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲಿನ ನಮ್ಮ ಅವಸ್ಥಾನವು ಉಪಾಸನೆಯೂ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಜ್ಞಾನವೂ ಆಗಿದೆ. ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ನಿರ್ಧಾರವು ಕರ್ಮವೂ, ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಕ್ರಮವು ಉಪಾಸನೆಯೂ, ಸಿದ್ಧಿಯ ಅರಿವು ಜ್ಞಾನವೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ, ನಮ್ಮ ತರಬೇತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದರಿಂದ ನಿಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಸಹಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡದ ಯಾವ ಅಭ್ಯಾಸವೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವುದೇ ವಿವೇಕದ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪ.

ನಾವು ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಸಂಪತ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ಈಗ ಮೂರನೆಯದಾದ 'ಉಪರತಿ'ಗೆ ಬರೋಣ. ಉಪರತಿಯೆಂದರೆ

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವುದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಇಚ್ಛೆಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತನಾಗಿರುವನು. ಆತನು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನಿಂದಲೂ ಅಕೃಷ್ಣನಾಗಲಾರನು. ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದರಲ್ಲೇ- ಸತ್ಯದಲ್ಲೇ- ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ವೈರಾಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವೈರಾಗ್ಯವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ ಉಪರತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಇವೆರಡೂ ಭಾವನೆಗಳು ಲೋಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವೈರಾಗ್ಯವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಉಚ್ಚತರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅಪೂರ್ವವಾದ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಸಂವೇದನೆಗಳೂ ಪೂರ್ಣ ಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಅವರು ಗಮನಾರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಪ್ರಪಂಚದ ಆಸಕ್ತಿಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ನಾವು ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು. ಸ್ವರ್ಗದ ಸುಖವು ಕೂಡ ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ಮೋಹವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡದು. ಮೋಕ್ಷ ಅಥವಾ ಶಾಶ್ವತ ಮುಕ್ತಿಯಂಥ ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಆತನು ಅಕೃಷ್ಣನಾಗಲಾರನು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪತ್ತಿಯು ತಿತಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಕೈರ್ಯ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ತನಗೆ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟುದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದಿರುವನು. ಆತನಿಗೆ ಮಾನಾಪಮಾನಗಳ, ಹರ್ಷಾಪಹರ್ಷಗಳ ಅನಿಸಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಐದನೆಯದು ಶ್ರದ್ಧೆ. ಇದೊಂದು ಉಚ್ಚ ಸಿದ್ಧಿ. 'ಶ್ರದ್ಧೆ' ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾದಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕೃತಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಇದು ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದು ಸಮಾಧಾನ. ಇದು ಗುರುವಿನ ಇಚ್ಛೆಗೆ, ಅರಿವು ಕೂಡ ಇರದಂತೆ, ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ. ಈ ಮಜಲಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವ ಅನ್ಯಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಮೂರನೆಯ ಸಾಧನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಈಗ ನಾವು ಸಾಧನ

ಚತುಷ್ಟಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾದ 'ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ'ಕ್ಕೆ ಬರುವೆವು. ಈ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಸತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಗಾಢಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನುಳಿದು, ಇಲ್ಲವೆ ಶೂನ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಲಯವಾಗುವುದನ್ನುಳಿದು ಬೇರೇನೂ ಸಾಧಿಸುವುದು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಧನಗಳ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಾದ ಸಹಜ ಮಾರ್ಗವು ಹಳೆಯ ದಾರಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಲೊಡೆಯುವುವು ಎಂದರೆ, ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೋಪಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಧ್ಯಾನ, ಧಾರಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಧ್ಯಾನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಧ್ಯಾನವು ಕ್ರಮೇಣ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಅಥವಾ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ತರುವುದು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಯೋಗದ ಕೊನೆಯ ಸೋಪಾನವಾದ ಸಮಾಧಿಯತ್ತ ಸಹಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವೆವು.

ಸಮಾಧಿಯ ಬಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಹಂತಗಳು ಮೂರು. ಮೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ತಲ್ಲಿನನಾದಂತೆ ಅನುಭವಿಸುವನು. ಆತನ ಸಂವೇದನೆಗಳು, ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾವಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ತಬ್ಧವಾದಂತೆ ತೋರಿ ಆ ಸಮಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುವು. ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅರಿಯದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆತನು ಹೋಲುವನು. ಎರಡನೆಯ ಬಗೆಯದೆಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಂದುವಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಇದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಂತೆ ಆತನು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮರೆವಿನಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ಇದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಬಹುದು. ತೋರಿಕೆಗೆ ಯಾವುದರ ಅರಿವೂ ಆತನಿಗಿರದಿದ್ದರೂ ಅದು ಕೇವಲ ಛಾಯಾರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಆತನಲ್ಲಿರುವುದು. ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ರಸ್ತೆಗುಂಟ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಆತನು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಗ್ನನಾಗಿರುವನೆಂದರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯದೇನೂ ಆತನಿಗೆ ಕಾಣಿಸದು; ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಯಾವ ಸಪ್ಪಳವೂ ಕೇಳಿಸದು. ಆತನು ಮೈಮರೆತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು. ಆದರೂ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಯುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೋಟಾರು ಕಾರಿಗೆ ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು

ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮರೆವಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆತನು ತನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪ್ರಸಂಗಾನುಸಾರ ವರ್ತಿಸುವನು. ಅವನಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅರಿವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮರೆವಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಿದ್ದಂತೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಅರಿವು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯಂತೆ ತೋರಿ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದು ಸಹಜ ಸಮಾಧಿ. ಇದು ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಮನಸಾ ಕಾರ್ಯಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿರುವನು. ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೂ ಆತನ ಅಂತರಂಗವು ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪವಿತ್ರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿರತನಾದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಆತನು ಸದಾಕಾಲ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನು. ಇದು ಸಮಾಧಿಯ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಸಾಧಿಸುವುದೇನೂ ಉಳಿಯಬಾರದು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ನಿಸರ್ಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಪಿಂಡದೇಶವು ಎದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಉಪಬಿಂದುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅದು ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಂಚಾಗ್ನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮಾನವನು ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸಿದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಅದನ್ನವನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಅನುಭವಗಳ ನಂತರ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಆತನ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಭೌತಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನುಳಿದು ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಆತನ ಗಮನವು ಹರಿಯಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುರುವಿನ ಪ್ರತಿಫಲಿತ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಆಗ ಅವನು ತನಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ

ಭಗವತ್‌ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದು; ಅರ್ಥಾತ್ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವೋ, ಜಿಲ್ಲೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ವಿಭಾಗವೋ ಆಗಿರುವುದು. ನಿಸರ್ಗದ ಅಗತ್ಯಾನುಸಾರ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆತನ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಬೇಡವಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವನು. ಆತನ ಪದವಿಯು ವಸುವಿನದಾಗಿದ್ದು ಅವನು ಋಷಿ ಎಂದೆನಿಸುವನು.

ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರವು ಧ್ರುವನದು. ಆತನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವಿದ್ದು ಅವನು ಮುನಿಗಳ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವನು. ಅವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವನು. ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು ಆತನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲದೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಆತನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ದಹರದೊಳಗಿನ (Hylem Shadow) ಪ್ರದೇಶವು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದಾಗಲೇ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಧ್ರುವಾಧಿಪನ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇವನು ಧ್ರುವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವನು. ನಾಭಿಯ ಮೇಲ್ಗಡೆಯ ಬಿಂದುವಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಉಂಟಾದಾಗ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಅವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ವ್ಯಾಪಿಸಿದರೂ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವು ಮಾತ್ರ ಧ್ರುವನಂತೆಯೇ ಆಗಿರುವುದು. ವಾಯುಮಂಡಲವನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸವಲ್ಲದೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಭಗವದಧಿಕಾರಿಗಳು ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಗಮನಕೊಡದೆ ದೈವೇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಅವರ ಕೆಲಸವು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವೂ ಯಾಂತ್ರಿಕವೂ ಆಗಿದ್ದು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಧ್ರುವಾಧಿಪತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನವಾದ ಪಾರ್ಷ್ವದವನ್ನು ಕ್ಷಚಿತ್ತಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ತೀರ ಆವಶ್ಯಕವಾದಾಗಲೇ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಆತನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತನಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಇಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧೋದ್ಯಮಗಳಂತಹ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು. ನಿಸರ್ಗದ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾಯಕ ಹಾಗೂ ವಿನಾಶಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆತನೇ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವನು. ಅವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಸಹಸ್ರದಲ ಕಮಲದ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಂದುವಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

ಮಹಾಪಾರ್ಷ್ವದನ ಸ್ಥಾನವು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉಚ್ಚವಾದುದು. ಅದು ಕೊನೆಯ ಭಗವತ್‌ಪದವಿಯಾಗಿದ್ದು ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಮಹಾಪಾರ್ಷ್ವದನ ಶಕ್ತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. 'ಸಹಜಮಾರ್ಗಾನುಸಾರ ರಾಜಯೋಗದ ಪ್ರಭಾವ' (Efficacy of Rajayoga in the light of Sahaj Marg) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ (ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ) 34ನೆಯ ಪುಟದ ಮೇಲೆ 5ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದ ಎಲುಬಿನ (Occipital bone) ಎಡಗಡೆಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಆರಂಭವಾಗುವುದು.

ಇಂತಿವೆ ರಾಜಯೋಗದ ಅದ್ಭುತ ಸಿದ್ಧಿಗಳು! ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಆಸೆ ವಹಿಸಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಗುಂಟ ಮುಂದುವರಿದುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲನು.

ಅಧ್ಯಾಯ 10

ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ

ಜಗತ್ತು ಇಂದು ವಿಪನ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ತೊಡಕಿನದಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೀರ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಜನಕವಾಗಿದೆ. ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪತನವು ಚರಮ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ವೈರದ, ಅಶಾಂತಿಯ ಹಾಗೂ ಅರಕ್ಷಿತತೆಯ ವಾತಾವರಣ ಆವರಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ತನ್ನ ನೆರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಅಸೂಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಅದನ್ನು ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕಾರಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಧನವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಉತ್ಸಾಹಕರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಮೃಗಜಲದಂತೆ ಕೇವಲ ಭ್ರಾಮಕವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದೊಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಡಕುಗಳೂ ಸ್ವಪಕ್ಷದ ಭಾವನೆಗಳೂ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. ಸ್ವಾರ್ಥವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ನೀತಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಭೌತಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಸಾಗುವುದೇ ಪ್ರಗತಿಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು

ಭೌತಿಕವಾದದ ಯುಗವು ಕೊನೆಗಾಣಲೇ ಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲೇಬೇಕು. ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಗೂ ಅಣುಶಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಇಂದಿನ ಜಾಗತಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸೌಧವು ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಲಾರದು. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಅದು ಕುಸಿದು ಬೀಳಲೇಬೇಕು. ಕೇವಲ ಭೌತಿಕವಾದ ವಿಷಮಯ ಪರಿಣಾಮವು ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು ಮಾನವನ ಅಂಕೆಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಕಾಲವು ಪಕ್ಷವಾಗಿದ್ದು ನಾನು 'ಸಹಜಮಾರ್ಗಾನುಸಾರ ರಾಜಯೋಗದ ಪ್ರಭಾವ' (Efficacy of Rajayoga in the light of Sahaj Marg) ಎಂಬ ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು ಮಾನವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಂಬುಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾದುದು. ಘಟನೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಆತನ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಭಗವತ್‌ಕಾರ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಕ್ತಿಯ ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡುವುದಲ್ಲದೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ದೇವರಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಏಕಮೇವ ಸಾಧನವಾದ ಮನಸ್ಸು ಎಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಆದರೆ ಆತನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮರೆತಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅವನು ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮನಿರಸನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಮಾನವೀಯ ಮನಸ್ಸಲ್ಲ, ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಪರಾಸ್ಥಿತಿಯ ದೈವೀ ಮನಸ್ಸು. ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿದರೂ ಇಂಥ ದೈವೀಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

ಈಗ ನಾನು ನನ್ನ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಂತೆ ಮುಂಬರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ಸುಳುಹನ್ನು ಓದುಗರ ಮುಂದಿಡುವೆನು. ನೀವು ನಂಬಿರಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಿರಿ; ನಾನು ಅತೀಂದ್ರಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದು ಹಾಗೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನಿಷ್ಟಾಂಶಗಳ ನಾಶವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ

ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ರಾವಣನೊಂದಿಗೆ ರಾಮನ ಯುದ್ಧವೂ ನೋವಾನ ಜಲಪ್ರಳಯವೂ ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧವೂ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ವಿನಾಶವು ನಾನಾ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವುದು. ಯುದ್ಧವಾಗಲಿ, ಅಂತಃಕಲಹಗಳಾಗಲಿ, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಂತಹ ದೈವೀ ವಿಪತ್ತಾಗಲಿ, ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಾಗಲಿ ಇರಬಹುದು. ಆ ಕೊನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಕಾಲವು ಪಕ್ವವಾಗಿದ್ದು ಜಗತ್ತು ಆ ಕಡೆಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶತಮಾನಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಒಂದು ಭರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೂ ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಲಾಗುವ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಲು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಕೆಲಕಾಲದಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಉಷ್ಣತೆಯು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತ ನಡೆದಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಕೆಲಕಾಲಾನಂತರ ಈ ಭೂಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನ ಉಷ್ಣತೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಲಭಿಸದೆ ಜೀವನವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಆದುದರಿಂದ ಇದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಗಾಬರಿಗೊಳಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೌತಿಕ ಸಾಧನಗಳು ಅವರ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರವು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸದ್ಯ ಅದು ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಪರಿವರ್ತನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರೆಗೊಳಿಸಲು ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತನಾದ ವಿಭೂತಿಯು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮುಂಬರುವ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಅದು ಅಮೋಘವಾದ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಸೂರ್ಯನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಪೂರ್ಣ ತೇಜವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಮತ್ತೆ ಮಹಾಪ್ರಳಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಲಕ್ಷಣವು ಕಾಣಬರುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಬಹುದೂರದ ಮಾತಾದುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಓದುಗರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಲು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಹಾಪ್ರಳಯದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರವು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಲವು ಅಂಶ ಸರಿದು ಹೆಚ್ಚು

ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಶಕ್ತಿಯು ಅದರೊಳಗಿಂದ ಅನಿಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಿದ್ದು, ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಜಗತ್ತನ್ನೂ, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದು. ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಿಂದಲೇ ಪ್ರಳಯದ ಆರಂಭವಾಗುವುದು.

ಸದ್ಯದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಘಟಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನ ಹೊಸ ರಚನೆಯು ಇಂದು ನಾವು ಕಾಣುವುದಕ್ಕಿಂತ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು. ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶೋಚನೀಯವಾಗುವುದು. ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗವು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದು. ಲಂಡನ್ನಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಗುಪ್ತರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಫೋಟವಾಗುವುದು. 'ಗಲ್ಫ್‌ಸ್ಟ್ರೀಮ್' ತನ್ನ ಪ್ರವಾಹ ದಿಶೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ಶೀತವಾಗುವುದು. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುವು. ರಷ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯವು ಅಂಧಕಾರಮಯವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಆಯುಧವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗುವುದು. ಸಾಮ್ಯವಾದವು ತಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತುಹೋಗುವುದು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಯವಿದ್ದು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಂಗಾಲಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿಯಬಹುದು. ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಘನತೆಗಳೂ ಸಂಪತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವುವು. ಭಾರತವು ತನ್ನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಘನತೆಗೇರುವುದು. ಅದರ ಆಧಿಪತ್ಯವು ದೂರ ದೂರದವರೆಗೂ ಹರಡಿ ಜಗತ್ತು ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವುದು. ಆದರೆ ಜಗತ್ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಅದೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ರೋಹದ ಅಂಕುರವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗವು, ಅರ್ಥಾತ್ ಬಂಗಾಲದ ಪೂರ್ವಭಾಗವು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದು. ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ವಿಶೇಷತಃ ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುವುದು. ದೂರದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯು ಒಂದು ದ್ವೀಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಭೀಷಣ ರಕ್ತಪಾತವಾಗುವುದು. ನಾನಾ ವಿಧದಿಂದ ಜೀವನಾಶವಾಗಿ

ಜಗತ್ತಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಅಸ್ಥಿ-ಭಸ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಂಬರುವ ಜಗತ್ತಿನ ರಚನೆಯಾಗುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಿಧದ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಬೆಳೆದು ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಪ್ರಪಂಚದ ನಾಗರಿಕತೆಯಾಗುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ತಳಹದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶವಾಗಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲಿ ಬದುಕಲಾರದು. ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಇಂದಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ಆ ದಾರಿಗೆ ಬರಲೇಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅನುಬಂಧ

ಬೋಧಚಿಹ್ನೆ

ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಿವ್ಯಾತ್ಮರಾದ ಫತೆಹ್‌ಗಡದ ಸಮರ್ಥ ಗುರು ಮಹಾತ್ಮಾ ರಾಮಚಂದ್ರಜಿ ಮಹಾರಾಜರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಅವರ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮಿಷನ್ ಎಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಧನಾಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಹಜ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಹೆಸರು. ಸಹಜಮಾರ್ಗದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರತೀಕವೇ ಈ ಬೋಧಚಿಹ್ನೆ.

ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸ್ವಸ್ತಿಕಾಕೃತಿಯು ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಬಿಂದುವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಗೆಬಗೆಯ ಆರಾಧನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಹಾಗೂ ಕರ್ಮಕಾಂಡಗಳ ವಲಯ. ಸಹಜಮಾರ್ಗವೆಂಬ ಸಾಧನಾ ಪಥವು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಯಿಂದ ಅಡ್ಡಿ-ಆತಂಕಗಳ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಕಾಶ ಹಾಗೂ ಛಾಯೆಯ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ದಾಟಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುವೆವು. ಚಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುರಿಯು ನಮಗೆ ಲಭಿಸುವುದು. ಬೆಳಗುವ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಪ್ರಕಾಶ ವಲಯವು ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸಮರ್ಥ ಗುರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಯುಗದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಸಹಜಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ನಾವು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುನ್ನಡೆಯ ಅಂತರವನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಕಾಶ ವಲಯವು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.

ಸೃಷ್ಟಿ ರಚನೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತೋ ಅದನ್ನು 'ತಮ'ವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ತಮವೆಂದರೆ ಪ್ರಕಾಶದ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶವೆಂದರೆ ತಮದ ಅಭಾವ. ಪ್ರಕಾಶವಿಲ್ಲದಾಗ ಯಾವುದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರಬಹುದು ? ನಾವು ತಮದ

ಅಥವಾ ಕತ್ತಲಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರಬಹುದೆನ್ನಬಹುದು. ಎಲ್ಲವೂ ಅಳಿದುಹೋದರೆ ಏನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶೂನ್ಯತೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಯೋಗ್ಯವಾದೀತು. ಆದರೂ 'ತಮ' ಹಾಗೂ 'ಶೂನ್ಯತೆ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂಗತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಧ್ಯಾಹೃತ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ನಿಜತ್ವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಅಪರಿವರ್ತನೀಯ ಹಾಗೂ ಸನಾತನ ದೆಸೆಯನ್ನು 'ಪ್ರಕಾಶವಲ್ಲದ್ದು, ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲದ್ದು' ಎಂದು ಸಮೀಚೀನವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಯಾವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೈವೆತ್ತು ನಿಂತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಕ್ಷಯ ಶಾಂತಿಯ ವಲಯವೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನೇ ಬೋಧಚಿಹ್ನೆಯ ತುತ್ತತುದಿಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ; ಕತ್ತಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಸತ್ಯಪದ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವಲಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರಕಾಶದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಓಂ ತತ್-ಸತ್

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮಿಷನ್

ಷಾಹಜಹಾನ್‌ಪೂರ (ಉ.ಪ್ರ.)

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಧ್ಯಾನದ ವಿಧಾನ

ಮುಂಜಾನೆ : ದೈವೀ ಪ್ರಕಾಶ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ತಾಸು ಕಾಲ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸದೇ ಇದನ್ನು ಸರಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ. ಒಂದೇ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ದೈವೀ ಪ್ರಕಾಶ ಊಹಿಸಿ ಹೃದಯದ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ. ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಬೇಡಿ. ಧ್ಯಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರಗಳ (ಭಾವನೆಗಳ) ಕಡೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡದಿರಿ. ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಬರಬಾರದಿತ್ತೆಂದು ಅವುಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಡಿ. ಕರೆಯದೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳಂತೆ ಇವುಗಳ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡದಿರಿ.

ಸಾಯಂಕಾಲ : ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಅದೇ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ತೊಡರುಗಳು, ಸ್ಥೂಲತೆ ಮತ್ತು ಅಂಧಕಾರಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಅಶುದ್ಧ ವಿಚಾರ ಜಾಲಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ಅಥವಾ ಆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು (ಸೂಚಿಸಬೇಕು). ಹೊರಹಾಕಬೇಕಾದ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನಿಸಬಾರದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊರದೂಡುತ್ತಿರಬೇಕು ಮಾತ್ರ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ :

ಓ ನಾಥ! ನೀನೇ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಗುರಿ

ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಧಕಗಳಾಗಿವೆ.

ನೀನೇ ನಮ್ಮ ಏಕಮಾತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟದೈವ

ನಿನ್ನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಅಸಂಭವ.

ರಾತ್ರಿ : ಮಲಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ನಂತರ ಅದರ ನಿಜಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ.

‘ಸಹಜಮಾರ್ಗ’ದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ವಿಧಾನ.

ಸಹಜಮಾರ್ಗದ ಹತ್ತು ನಿಯಮಗಳು

1. ಬೆಳಗು ಮುಂಜಾನೆ ಏಳಿರಿ. ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ - ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾದರೆ ಬಹಳ ಒಳಿತು - ಮುಗಿಸಿರಿ. ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಆಸನವನ್ನೂ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಶಾರೀರಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಲಿ.
2. ನಿಮ್ಮ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿರಿ. ಹೃದಯವು ಪ್ರೇಮ-ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಲಿ.
3. ದೇವರಲ್ಲಿ 'ಪೂರ್ಣ ಸಮರಸ'ವಾಗುವುದನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಧ್ಯೇಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿರಿ.
4. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವು ನಿಸರ್ಗದ ಹಾಗೆ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರಲಿ.
5. ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿರಿ. ಕಷ್ಟಗಳು ನಿಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದ ದೈವೀ ಕೃಪೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಿ.
6. ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರರೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸಿರಿ.
7. ಯಾರಾದರೂ ಕೇಡು ಮಾಡಿದರೆ ಸೇಡು ಬಗೆಯಬೇಡಿರಿ. ಬದಲು ದೈವೀ ಸಂಪತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರಿ.
8. ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ದೇವರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ದೊರೆತದ್ದನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ. ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರ ಗಳಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಲಿ.
9. ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.
10. ಮಲಗುವಾಗ ದೇವರು ಎದುರಿನಲ್ಲಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತ ದೈವ್ಯದಿಂದ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿರಿ. ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ಮಾಡದಂತೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರಿ.

Publications of Shri Ramchandra Mission

English

1. Efficacy of Raja Yoga in the Light of Sahaj Marg by Shri Ram Chandraji.
2. Reality at Dawn by Shri Ram Chandraji.
3. Towards Infinity - Shri Ram Chandraji.
4. Commentary on Ten Maxims of Sahaj Marg (Translated by Shri Raghavendra Rao)
5. Voice Real first selection by Shri Ram Chandraji.
6. Voice Real - Second selection by Shri Ram Chandraji.
7. Thus Speaks by Shri Ram Chandraji.
8. A Peep into Sahaj Marg by Shri Ishwar Sahaji. by Shri Ram Chandraji.
9. Autobiography of Ram Chandra by Shri Ram Chandraji.
10. Grand Master's 'Truth-Eternal' (Translated from Urdu).
11. A Panoramic View of Sahaj Marg by Shri Raghavendra Rao
12. Sahaj Marg in outlines by Shri Ishwar Sahay.

ಕನ್ನಡ :

1. ರಾಜಯೋಗದ ಪ್ರಭಾವ - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಸರ್ನಾಡ
2. ಸತ್ಯೋದಯ - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಸರ್ನಾಡ
3. ಅನಂತದೆಡೆಗೆ - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಸರ್ನಾಡ
4. ಸಹಜಮಾರ್ಗದ ಹತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಸರ್ನಾಡ
5. ಋತ ವಾಣಿ - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಸರ್ನಾಡ
6. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಜೀಯವರ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಸರ್ನಾಡ
7. ಸಹಜಮಾರ್ಗದ ರೂಪರೇಷೆಗಳು - ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ ಸಹಾಯ್
8. ಸಹಜಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ - ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ

9. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಪತ್ರಗಳು (ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರಿಗೆ)
ಅನು : ಶ್ರೀ ಎಲ್. ವಾಯ್. ಪಾಟೀಲ
10. ಅನಂತಯಾತ್ರೆ (ಶ್ರೀ ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಪತ್ರಗಳು
- ಕಸ್ತೂರಿ ಬಹನ್‌ಜಿಯವರಿಗೆ) ಅನು : ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
11. ಪತ್ರದೀಪ್ತಿ (ಶ್ರೀ ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಪತ್ರಗಳು, ಶ್ರೀ ಎಂಡ್ರೆ ಮೋರೆ, ಶ್ರೀ
ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಮತ್ತಿತರರಿಗೆ) ಅನು : ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
12. ಪತ್ರಪ್ರಸಾದ ಭಾಗ 1 (ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಪತ್ರಗಳು
- ಕೆ. ಸಿ. ವರದಾಚಾರಿಯವರಿಗೆ) ಅನು : ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
13. ಪತ್ರ ಪ್ರಸಾದ ಭಾಗ 2 (ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಪತ್ರಗಳು
- ಕೆ. ಸಿ. ವರದಾಚಾರಿಯವರಿಗೆ) ಅನು : ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
14. ದಿವ್ಯ ಆದೇಶಗಳು ಭಾಗ 1 (ಶ್ರೀ ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥೆ, ಸಂಪುಟ
- 2) ಅನು : ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
15. ದಿವ್ಯ ಆದೇಶಗಳು ಭಾಗ 2 (ಶ್ರೀ ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥೆ, ಸಂಪುಟ
- 2) ಅನು : ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
16. ದಿವ್ಯ ಆದೇಶಗಳು ಭಾಗ 3 : (ಶ್ರೀ ಬಾಬೂಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥೆ,
ಸಂಪುಟ - 2) ಅನು : ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
17. ಸಹಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಯ ಪಾತ್ರ (ಶ್ರೀ ಬಾಬೂಜಿ)
18. ಸಹಜಮಾರ್ಗದೊಳಗೊಂದು ಇಣುಕು ನೋಟ - (ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ
ಸಹಾಯ್) ಅನು : ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹೆಗಡೆ
19. ಸಹಜಮಾರ್ಗ ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಸರ್ನಾಡ್
20. ಭಗವಂತನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ.
ಸರ್ನಾಡ್
21. ಮೇರೆ ಬಾಬೂಜೀ - ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಗಾಯಕವಾಡ
22. ನನ್ನ ಬಾಬೂಜಿ - ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಗಾಯಕವಾಡ (ಅನು : ಶ್ರೀ
ರಾಮಪ್ರಸಾದ)
23. ಯೋಗಾಶ್ರಮ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ - ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ
24. His life is His message - Shri MuralidharaRao
25. सहयात्री की पुकार - (राघवेंद्रराव रायचूर) अनु : श्री धर्मदेव
सिंग
26. सहजमार्ग का एक विहंगम दृश्य - (राघवेंद्रराव रायचूर) अनु
: श्री धर्मदेव सिंग

ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ
ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿ ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ
ಮಾಡಬಲ್ಲೆವಾದರೆ, ಒಂದು ಲೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ
ಮೋಹಪಾಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದಂತೆಯೇ. ತ್ಯಾಗದ
ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವು ಅನಾಸಕ್ತಿಯೇ ಹೊರತು ವಸ್ತುಗಳ
ಅನನುಭೋಗವಲ್ಲ.

ಎಂತಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಗುರುವನ್ನು
ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು
ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಠಿಣವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯು
ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯತ್ತ ನೆಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ
ಸ್ವರದಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾರಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.